

DELO ŽIVLJENJE

glasilo delovne skupnosti tovarne obutve alpina žiri

LETNIK 19

ŠTEVILKA 2

ŽIRI, FEBRUAR 1980

Opremo se lahko le na svoje sile

Konec januarja so se v Alpini zbrali direktorji in predsedniki delavskih svetov organizacij združenega dela Poljanske doline. Predsednik izvršnega sveta skupščine občine Škofja Loka Peter Petrič s sodelavci ter predstavnik Ljubljanske banke so seznanili prisotne z načeli občinske resolucije za leto 1980.

Na posvetu so skupno ugotovili, da bo potrebno v občinski resoluciji še nekaj manjših dopolnil, sicer se bo treba resolucije predvsem držati.

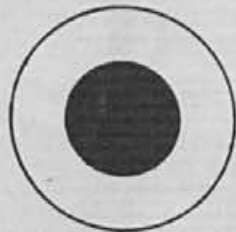
Izredno veliko pozornosti so posvetili načrtnemu in seveda omejenemu zaposlovanju. Predvideno je namreč, da bi bila stopnja rasti zaposlovanja v gospodarstvu 1,2 odstotka, v

negospodarstvu pa 1,8 odstotka.

Ob tem je seveda položaj tako v vsej občini, kakor tudi na Žirovskem, jasen, domačih delavcev ni. Načrti delovnih organizacij so sila različni. Medtem ko nekatere delovne organizacije, npr. Kladivar, kažejo izredno željo za hitro širjenje, vemo, da bo v prihodnjih letih

v Alpini odšlo v pokoj več kot 150 delavcev. Kako uskladiti želje in načrte z možnostmi, je eno osrednjih bodočih nalog žirovskih gospodarstvenikov in tudi drugih družbenih dejavnikov, da bodo uskladili sila različne interese. Ob tem je seveda jasno, da bo potrebno za ugotavljanje utemeljenosti nadaljnjega zaposlovanja v določeni smeri ali dejavnosti predvsem upoštevati nekatere kriterije, kot na primer: dohodek na zaposlenega delavca v določeni branži, dohodek na vložena sredstva in pa seveda kot tretji kazalec akumulacijo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V Rovtah

Ideja, kako v Rovtah organizirati obrat za izdelavo gornjih delov, ni nova. Nimam namena razpravljati, zakaj do tega že ni prišlo, temveč si na kratko oglejmo, kakšen je trenutni položaj.

Skupščina krajevne skupnosti Rovte je 21. januarja letos sprejela sklep, da Alpina lahko v združenem domu usposobi delovne prostore in začne s proizvodnjo gornjih delov.

Toda pot, da smo prišli do tega sklepa prav gotovo ni bila lahka in je zahtevala precej naporov, kajti kandidatov je bilo precej in eden med njimi je imel že tudi vso potrebno dokumentacijo in projekte za obnovo proizvodnih prostorov.

Trenutno v stari šoli obnavljamo prostor, da se čimprej prične s priučevanjem delavk, da bomo imeli vsaj nekaj usposobljenih delavk, ko bodo proizvodni prostori naredi.

Za prostore v združenem domu pa se oddajo vsi potrebni projekti, elaborati, zbirajo soglasja, tako, da bi lahko čimprej pričeli s proizvodnjo in v Rovtah bi tako dobili proizvodni obrat.

JAKA BOGATAJ

Pozdrav ženam

Pozdravljena žena! Pozdravljena na predvečer tvojega praznika. Pozdravljena, ti delovna žena, ki danes, na dan tvojega praznika delaš ob tekočem traku, pa ti stroj nagaja. Ti, ki si se minute trudila, da bi napako popravila, pa je ne moreš. Trak pa drsi mimo tebe. Minute teko. Kaj bo z normo? Ti, ki ti je zaneslo šiv na šivalnem stroju čez rob usnja. Paraš. Čas teče, ti pa hitiš, da napake ne bi videl delovodja. Ti žena, ki v kuhinji prenašaš težke posode, pereš solato, da te bolijo premrli prsti. Ti, ki delavki ponudiš malico z vedrim obrazom.

Pozdravljena tudi ti, žena, ki te v hrbtu peče od sedenja za pisalnim strojem. In ti, ki danes že ne veš več, katerikrat preračunavaš znesek, pa ne moreš ugotoviti, kam se ti je pritihotapila napaka. In ti delavka – intelektualka, ki s svojim znanjem in delom utiraš svoji delovni organizaciji varne kolesnine uspešnega razvoja.

Pozdravljena samoupravljalca, ki se ob sodelavcu vsakodnevno potrjuješ v svoji enakopravnosti.

Pozdravljena žena, ti, ki ob službi prevzemaš delo in skrb materinstva.

Pozdravljena mati, ki vzgajaš svoje otroke, jih ljubiš, neguješ, učiš, da bodo zrastle v pogumne fante in dekleta. Pozdravljena mati, ki nam daješ delovne, poštene hčere in sinove, na katere je naša domovina ponosna. Pozdravljena mlada mati, ki v tem hipu hraniš svojo rožnato štručko. In ti mati, ki se odpravljaš v šolo, kjer ti bo tvoj starejši skupaj z ostalimi, pod vodstvom svoje tovarišice pripravil urico veselja, ti stisnil v roko šopek zvončkov, ki jih je skrivaj nabral na zamočvirjenem travniku, pa si bila huda, ker je prišel domov z mokrimi škorenjci.

Pozdravljena tudi ti – babica, ki s svojim razbolelim križem čuvaš vnuke, da so lahko mladi mirni in zbrani na svojem delovnem mestu.

Pozdravljena ti, ki ti je bolezen načela zdravje, da ležiš, se zaupaš drugi ženi: zdravnici, sestri, hčeri, da bodo storile vse, ti vrnilo zdravje, moč, življenjsko silo.

Pozdravljena ti, ti žena, ki se skrivaš, da ne bi nihče videl, kako ti bolečina in razočaranje vrtata po srcu. Ti, ki ti le bledica lic izdaja prečute noči. Pogum!

Eva DOLENC

TOZD Obutev Žiri

**19. redna seja
DELAVSKEGA SVETA
TOZD OBUTEV ŽIRI
ALPINE, TOVARNE
OBUTVE ŽIRI 28. 1. 1980:**

Delavski svet je med drugim razpravljajal o naslednjih vprašanjih.

– plan investicij za leto 1980

– plan sklada skupne porabe za leto 1980

– sprejem Samoupravnega sporazuma o spremembah in dopolnitvah Samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za financiranje graditve objektov po samoupravnem planu razvoja elektroenergetike za obdobje 1976 do 1980

– analiza stroškov prehrane in potrditev novih cen za malico in kosila

– rezultati referenduma
– rezultati zborov delavcev
– poročilo inventurne komisije

– potrditev predloga razpisa za dodelitev stanovanjskih posojil za leto 1980

– pregled predlogov sklepov komisije za delitev sredstev sklada skupne porabe in potrditev

– adaptacija proizvodnega prostora v Rovtah

– poslovno poročilo za leto 1979

Med drugim so bili sprejeti naslednji sklepi:

– Potrdi se izračun obratne in upravno prodajne režije po predlogu

– Porabljena sredstva sklada skupne porabe skupnega pomena naj se delijo po posameznih TOZD po ključu zaposlenih na dan 1. 1. 1980.

– Pozitivne razlike, ugotovljene ob preračunu zaloga materialov, polizdelkov in gotovih izdelkov, na nove planske cene, se prenašajo na poslovni sklad.

Sklep velja za leto 1979.

OPREMO SE LAHKO LE NA SVOJE SILE

(Nadaljevanje s 1. strani)

ki jo določena gospodarska dejavnost ustvarja.

Skupna in splošna poraba sta omejeni s 16 odstotki rasti. Ob tem pa je seveda še treba vedeti, da bo tudi ta sredstva treba ustvariti, če tega ne bo, se tudi splošna oziroma skupna poraba ne bosta mogli širiti.

V zvezi s stabilizacijskimi ukrepi in planom za leto 1980 stoji pred samoupravnimi organi, družbeno-političnimi organizacijami in tudi individualnimi poslovnimi organi izredno zahtevna naloga. Postavke, ki jih predvideva resolucija, bo treba dosledno uvesti, vključno z vsemi konkretnimi ukrepi vred. Tudi sprejem sprememb mora teči dosledno po samoupravni poti, ob čemer bo lahko ponekod skrajšan prvi del postopka zaradi že sprejemanih planov.

Predsednik izvršnega sveta Peter Petrič je opozoril, da bo v zvezi z zaposlovanjem treba napraviti bilance zaposlenosti, to pomeni, da bo treba ugotavljati kadrovske potrebe ne samo z vidika osebnega oziroma števila potrebnih delavcev, temveč zlasti z vidika kakovosti in usposobljenosti kadrov.

Jasno je, da je resolucija usmerjena v ustvarjanje pozitivnejše zunanjetrgovinske bilance, kar naj bi organizacije združenega dela upoštevale pri vseh svojih načrtovanjih.

Kar zadeva investiranje, se bo treba večinoma opreti na

lastna sredstva ali pa na združevanje sredstev delovnih organizacij s skupnimi cilji.

Kar zadeva načrtovanje za obdobje 1981–1985, so smernice na Žirovskem področju baje izdelali skoraj vsi, kjer pa to niso napravili, bo treba ukrepati ostreje. Stabilizacijski program pa je, izgleda, od nas bolj oddaljen, saj je le malo delovnih organizacij že napravilo kaj bolj konkretnega, res pa je bilo zelo malo časa.

Hudo je, da mnoge delovne organizacije sploh ne reagirajo na pobude izvršnega sveta in družbenega pravobranilca samoupravljanja oziroma resolucijska načela, čeprav so se nekateri direktorji za to že zagovarjali oziroma bili kaznovani. Kako bo naprej, bo seveda odvisno od odgovornosti posameznikov, na drugi strani pa od doslednejšega vključevanja vseh nas, da bodo načrti res uresničeni.

Kakšne pa so možnosti banke pri investicijah?

Prednost bo prav gotovo imela proizvodnja, ne pa negospodarstvo. Če pogledamo kakšne so možnosti, lahko ugotovimo, da v naši občini izražamo potrebo po 270 starih milijardah bančnih kreditov, prostih sredstev pa je le 68 starih milijard, to pomeni komaj četrtno. Praktično to pomeni, da lahko računamo le na lastna sredstva ali skupne naložbe.

dogovarjamo se – dogovorili smo se

– Podpiše se izjava o vplačilu v sklad solidarne odgovornosti JUGOBANKE TB Ljubljana in sklep o združitvi omenjenih sredstev v JUGOBANKO v skupni višini 939.444 din.

– Potrdi se plan investicij za DS TOZD Obutev Žiri za leto 1980 v predlagani vsebini.

Plan sklada skupne porabe za leto 1980

Delavski svet je obravnaval plan sklada skupne porabe za leto 1980 kot je predlagan v gradivu, vendar pa bo potrebno glede na sprejeto resolucijo in zakonske predpise v plan vnesti določene korekture in dopolnitve in ga ponovno obravnavati na zboru delavcev v februarju.

Delavski svet je soglasno sprejel

sklep:

da se potrdi plan sklada skupne porabe za leto 1980 v predlagani vsebini, s tem, da se glede na sprejete zakonske predpise vnesejo določene korekture in dopolnitve, dokončno pa se plan sklada skupne porabe za leto 1980 sprejme na zboru delavcev.

– Od 1. 1. 1980 se pri sestavi kalkulacij upoštevajo sledeči odstotki režije na izdelavni material in izdelave OD:

TOZD Obutev Žiri	44,2 %
TOZD Obutev Gorenja vas	31,5 %
TOZD Plastika Žiri	33,4 %

Sprejem Samoupravnega sporazuma o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za financiranje graditve objektov po samoupravnem planu raz-

voja elektroenergetike za obdobje 1976 – 1980

Zaradi močnega porasta industrije v naši republici in s tem večjim odjemom električne energije, elektrogospodarska skupnost Slovenije ni bila več v stanju pokrivati naraščajoče potrebe po tovrstni energiji.

Zaradi posebnega družbenega pomena, ki ga ima elektro gospodarska dejavnost zaradi usklajevanja in uredničenja skupnih interesov, zaradi urejanja medsebojnih pravic, obveznosti in odgovornosti ter zaradi izpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz določil zakona o elektro gospodarstvu, so se na območju SRS uporabniki električne energije, delavci v elektro gospodarskih organizacijah, ki pridobivajo primarno energijo za potrebe elektro gospodarstva odločili, da sklenejo samoupravni sporazum o ustanovitvi SIS elektro gospodarstva SRS.

Boris Markelj je povedal, da s pristopom k samoupravnemu sporazumu o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za financiranje graditve objektov po samoupravnem planu razvoja elektroenergetike za obdobje 1976 do 1980, ne sprejemamo dodatnih finančnih obveznosti.

Sklep:

Pristopi se k samoupravnemu sporazumu o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za financiranje graditve objektov po samoupravnem planu razvoja elektroenergetike za obdobje 1976 do 1980.

Vida Žakelj dela v naši tovarni že preko 30 let. Kljub temu se lahko meri z vsako mlajšo sodelavko, tako po storilnosti, kot tudi po kakovosti izdelkov.

dogovarjamo se – dogovorili smo se

Analiza stroškov prehrane in potrditev novih cen za malico in kosila

Boris Markelj je razložil, da je bilo v naši kuhinji v letu 1979 izdano za malico 263.568 obrokov in v poprečju smo regresirali 19,80 din za obrok.

Delavski svet je glede na to sprejel naslednje

sklepe:

1. Znesek za regresirano prehrano se iz 551.– din poveča na 552.– din, ker je to ravno 24.– din dnevno, vendar pa ne more biti več kot 552.– din mesečno.

2. Negativne razlike za leto 1979 naj se pokrivajo iz sredstev sklada skupne porabe in iz tekočega dohodka.

3. Cena malice za zunanje odjemalce je 25.– din za obrok.

Kosila:

Cena kosila, ki je bila dosežaj 20.– din za obrok ni več vzdržala vseh stroškov. Izračunali smo, da je cena hrane poprečno 27,93 din na obrok. Če upoštevamo 1 kuharico in 1 pomočnico za 4 ure, je to dodatno 7,12 din na kosilo. Odpis drobnega inventarja pa znaša 0,87 din na obrok, nekaj pa je še drugih stroškov.

Tako smo izračunali ceno kosila, ki zneso 36.– din za obrok. Letos je bilo precej negativnih razlik, ki smo jih morali pokrivati iz sredstev sklada skupne porabe oz. letos še iz tekočega dohodka.

Člani delavskega sveta se strinjajo, da bi morali gledati, da bi bilo teh razlik čim manj in soglasno sprejmejo naslednji

sklep:

Od 1.2.1980 veljajo nove cene kosil in sicer 36.– din za obrok.

Sklep:

Za temeljno organizacijo je poblaščen podpisovati direktor delovne organizacije Martin Kopač, v njegovi odsotnosti pa komercialni svetnik Lojze Kopač, v odsotnosti prvih dveh vodja TOZD Prodaja Tomaž Košir, v odsotnosti prvih treh pa vodja temeljne organizacije Jaka Bogataj.

Listine finančnega značaja pa je poblaščen podpisovati šef finančno računovodskega sektorja Janez Bohinc, v njegovi odsotnosti pa vodja finančne službe Anica Oblak.

Rezultati referenduma

Dane Vehar je poročal o rezultatih referenduma v TOZD Obutev Žiri. Za sprejem sprememb samoupravnega sporazuma o organizaciji in sistemizaciji je glasovalo 69,5% vseh delavcev, za sprejem sprememb Pravilnika o

delitvi sredstev za OD, skupno porabo, nadomestilih in o prejemkih pa je glasovalo 67% vseh delavcev.

Po poročilu je delavski svet soglasno sprejel naslednji sklep:

Razglašajo se spremembe Samoupravnega sporazuma o organizaciji in sistemizaciji in spremembe Pravilnika o delitvi sredstev za OD, skupno porabo in o prejemkih, ki so bile sprejete na referendumu, dne 18.1.1980.

Rezultati zborov delavcev

Dane Vehar je povedal, da so bili na zboru obravnavani in sprejeti plani, ki pa se bodo morali sprejeti resolucijo in zakonskimi predpisi še nekoliko korigirati in jih bomo obravnavali na zboru delavcev v februarju.

Poročilo inventurne komisije

Franci Mlinar je podal poročilo o ugotovitvah inventurnih komisij TOZD Obutev Žiri.

Po poročilu so člani delavskega sveta imeli precej pripomb, glede na to, kaj so ugotovile inventurne komisije:

Člani DS se sprašujejo, kako lahko izginejo posamezni materiali iz skladišča, brez vednosti skladiščnika?

Če je 100% odpis dejanske vrednosti zaradi tehnološke zastarelosti in slabe kvalitete materiala, naj se to uniči.

Zakaj se izdaja zaradi pomankanja materiala, podoben material brez ustrezne dokumentacije?

Noben material ne more iz skladišča, če ne obstaja določena dokumentacija, ki jo podpiše tisti, ki je material prejel in tisti, ki ga je izdal.

Odpíše ali naj se uniči tisto orodje, ki je zastarelo in se ne bo več uporabljalo.

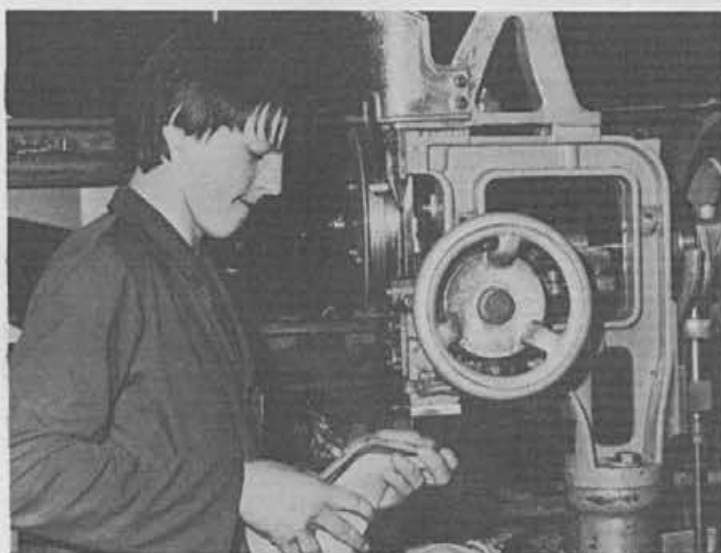
Pri popisu forniture menimo, da bi morala biti bolj natančna izdelava dokumentacije, ki služi pri izdajanju, da ne bi prišlo do nepotrebnih viškov in manjkov.

Skladišče kartonov – kartone je treba tipizirati, da se bodo lahko večkrat uporabili. Za vsak karton naj se izda potrebna dokumentacija.

Komisija za popis sanitetnega in pisarniškega materiala pa je ugotovila hude napake, ki so nastale pri pisarniškem materialu predvsem zaradi površnosti in nedoslednosti. Negativne razlike so prevelike.

Do prihodnje seje naj komisija za odpis in znižanje, ki jo je imenoval DS, pripravi poročilo o znižanju in odpisu (znižani pari, vrednost, odpisano po količini in vrednosti).

Morali bi utemeljiti manjke in viške.

Lepljena izdelava, artikel 8026 je problem lahke montaže. Obutev se mečka in pravkar premišljajo: kako zadevo odpraviti ali ustaviti proizvodnjo.

Upajmo, da je danes problem že rešen.

Zakaj embalažo prodajamo skoraj brezplačno doma in je ne vračamo dobaviteljem?

Glede osnovnih sredstev menimo, da bi reverzi morali obstajati. Za leto 1979 naj se izdajo reverzi za vsa osnovna sredstva, ki so izven DO, v letu 1980 pa naj se vsak premik sproti evidentira.

Delavski svet meni, da takih napak in malomarnosti nekaterih ne bi smeli več dopuščati, zato so bili sprejeti naslednji

sklepi:

1. Inventurne razlike naj obravnava komisija delavske kontrole in sprejme določene ukrepe in zaključke.

2. Glede osnovnih sredstev naj se zadeva v letošnjem letu razčisti, ugotovi naj se dejansko stanje, po dejanskem stanju, od 1.1.1980 zadolži gospodarja osnovnih sredstev.

Gospodarja se zadolži, da vse manjkajoče inventarne številke pritrudi tako, da ne bodo mogle odpasti.

Tam, kjer je manjko OS pa se zahteva, da to razišče delavska kontrola.

Ostalo, kar je za odpis naj se odpíše in proda, če se da, kar pa je neuporabnega pa naj se odpíše in uniči.

3. Pri popisu nedovršene proizvodnje naj popisovalci med letom svojo nalogo opravijo čimbolj natančno.

4. Pri embalaži naj se postopa enako kot v TOZD Plastika in se vsa embalaža, za katero smo bremenjeni, vrača, če pa to ni možno, pa prodaja.

5. Pri končnih izdelkih naj se do prihodnje seje pripravi poročilo o količinskih in vrednostnih podatkih o znižani in odpisani obutvi in se da poročilo o količinskem in vrednostnem manjku pri odpremi in prinese tudi obrazložitev iz skladišča gotovih izdelkov o

vzrokih, zakaj za nastale podatke inventurno stanje ne izkazuje količinskega viška.

6. Vodja nabavne službe naj pojasni, zakaj ob predaji poslov v ekonomatu ni bila narejena inventura. Delavko, ki sedaj opravlja te posle, se opozori, da prevzema polno odgovornost za viške, oz. manjke za leto 1980.

7. Pri skladišču materialov se v prihodnjem letu ne bo več upoštevalo kot olajševalno okoliščino nepravilno poslovanje oz. drugi vzroki.

Za manjke se bo odslej obremenjevalo skladiščnike, ki so dolžni voditi dosledno evidenco in dokumentacijo.

Poleg navedenih sklepov, pa je delavski svet sprejel še naslednji

sklep:

Potrdi se finančno poročilo o redni letni inventuri v TOZD Obutev Žiri.

Potrditev predloga razpisa za dodelitev stanovanjskih posojil za leto 1980

Marta Mlinar je pojasnila: Razpis je za vse tozde in delovno skupnost skupnih služb. Po stanju 31.1.1980 je na skladu skupne porabe – stanovanjski del za TOZD Obutev Žiri na razpolago 3 milijone 849.290,30 din.

V primeru, da bodo potrebe po dodelitvi stanovanjskih posojil delavcev v posameznih tozdh večje, kot je na razpolago denarnih sredstev, bo nujno solidarnostno prelivanje sredstev v obliki kreditiranja med tozdi. Poleg tega bo treba upoštevati delitveno razmerje 70 : 30 v korist blokovske gradnje, ki je pogoj, da delovna organizacija lahko zaprosi za dodatna bančna posojila. Končni znesek o delitvi sta-

(Nadaljevanje na 4. strani)

dogovarjamo se – dogovorili smo se

Barvarna v Plastiki nikoli ne zataji, pravijo sodelavci.

(Nadaljevanje s 3. strani)

novanskih posojil delavcem in najvišji možni znesek dodeljenega posojila delavcem bodo odobrili delavski sveti posameznih tozdvov po predlogu komisije za delitev sredstev sklada skupne porabe, ki bo pregledala vloge za stanovanjsko posojilo.

Komisija za delitev sredstev sklada skupne porabe bo zbirala prijave 20 dni po objavi razpisa, to je do zaključno 20. 2. 1980.

Po poročilu je delavski svet soglasno sprejel

sklep:

da se da razpis za dodelitev stanovanjskih posojil za leto 1980 in sicer od 31. 1. 1980 do 20. 2. 1980.

Delavski svet TOZD Obutev Ziri soglaša z investicijo v Rovte, s tem, da se znesek poda na naslednji seji delavskega sveta, vendar dovoljuje, da se z delom prične takoj.

Janez Bohinc: je v nadaljevanju seje govoril o poslovnem poročilu za leto 1979. (Glej poseben sestavek!)

Za investicije smo porabili 31 milijonov, vse to na račun zakasnitev investicije pri skladišču gotovih izdelkov.

V zvezi s pojačanjem kablov je bil sprejet

sklep:

Najprej naj se razčisti kje je priključek in dogovori s PTT, ker so oni dolžni do priključka plačati linijo.

Dodatni stroški avtomatov za pijačo

Delavski svet je soglasno sprejel

sklep:

da se odobri 4.157,80 din stroškov, ki so nastali pri montaži avtomatov za pijačo v šivalnici in montaži.

8. redna seja komisije delavske kontrole TOZD Obutev Ziri dne, 26. 12. 1979

Komisija je obravnavala problematiko v zvezi s kolekcijo jesen-zima 1979. Po daljši razpravi je komisija ugotovila, da so bili zgornji deli pri poizkusni proizvodnji dovolj veliki, celo preveliki. Pri redni proizvodnji pa so bili zgornji deli premajhni. Kljub temu, da se je večkrat in do časa opozarjalo modelirje na premajhne zgornje dele v redni proizvodnji modelirji niso ukrepali pravočasno in so se sekala povečala šele, ko je bila večina zgornjih že nasekana, komisija delavske kontrole je predlagala disciplinski komisiji, da uvede postopek za ugotovitev odgovornosti delavcev Milana Močnika in Janeza Veharja.

dopolnitvah Samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za financiranje graditve objektov po samoupravnem planu razvoja elektroenergetike za obdobje 1976 do 1980

– Pregled predlogov sklepov komisije za delitev sredstev sklada skupne porabe in potrditev

– Poročilo o poslovanju v letu 1979

Med drugimi so bili sprejeti naslednji sklepi (mimo podobnih kot na drugih delavskih svetih)

Plan investicij za leto 1980 se lahko izvaja in uporablja tak kot je bil sprejet na zboru delavcev, 24. 12. 1980.

– Potrdi se plan sklada skupne porabe za leto 1980 v predlagani vsebini, s tem, da se glede na sprejete zakonske predpise vnesejo določene korekture in dopolnitve, dokončno pa se plan sprejema na zboru delavcev.

– Pristopi se k samoupravnemu sporazumu o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za financiranje graditve objektov po samoupravnem planu razvoja elektroenergetike za obdobje 1976 – 1980.

– Rezultati referendumov
Dane Vehar je poročal o rezultatih referendumov v TOZD Plastika Ziri. Za predlog sprememb samoupravnega sporazuma o organizaciji in sistemizaciji je glasovalo 67,1 % vseh delavcev v TOZD

Plastika Ziri, za sprejem sprememb Pravilnika o delitvi

sredstev za OD, skupno porabo in o prejemkih pa je glasovalo 67,9 % vseh delavcev TOZD Plastika Ziri. Delavski svet je soglasno sprejel naslednji

sklep:

Razglašajo se spremembe Samoupravnega sporazuma o organizaciji in sistemizaciji in Spremembe Pravilnika o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, skupno porabo, o nadomestilih in o prejemkih, ki so bile sprejete na referendumu, 18. 1. 1980.

Finančni rezultati v 1979

V TOZD Plastika je bilo narejeno za 9 % izdelkov več kot lansko leto – po količini, medtem ko je bilo vrednostno več prodanih izdelkov kot leta 1978.

Zaposlenih je bilo 1729, kar pomeni 3 % rast zaposlenih v DO, v TOZD Plastika pa 3 % stopnja zniževanja zaposlenih. Tretjino izdelkov smo plasirali preko mreže, slabo polovico po vrednosti preko trgovin in 22 % angro kupcem.

Izvoza je bilo za 16 % manj – v TOZD Obutev, v TOZD Plastika pa za 1 % manj, vendar se je struktura izboljšala, saj se je za 55 % povečal izvoz na zahodno tržišče.

Materiala smo nabavili za 27 % več kot leto poprej, uvozili pa za 1 % več.

Osebnih dohodkov so v masi porasli za 28 % poprečno OD pa za 24 % in smo porabili 19 milijard din za OD. Poprečno je porastel osebni dohodek za 27 %.

Franc Filipič se odlikuje na cvikariji. Dela zelo mirno in kvalitetno, če vemo, kako pomembna faza je cvikanje, je to toliko bolj važno. Največje težave pri težki montaži nastajajo ob menjavah artiklov, ko je potrebno pri različnih izdelavih različno število delavcev.

TOZD Plastika

14. redna seja DELAVSKEGA SVETA TOZD PLASTIKA 30. 1. 1980:

Nekaj glavnih točk dnevnega reda:

– Plan investicij za leto 1980

– Plan sklada skupne porabe za leto 1980

– Plan fiksnih stroškov za leto 1980

– Rezultati zborov delavcev in referendumov

– Sprejem samoupravnega sporazuma o spremembah in

dogovarjamo se – dogovorili smo se

TOZD Obutev Gorenja vas

13. redna seja
DELAVSKEGA SVETA
TOZD OBUTEV
GORENJA VAS ALPINE
28. 1. 1980:

Tudi na tem delavskem svetu so bila obravnavana podobna vprašanja zato so bili sprejeti tudi podobni sklepi.

Ocena kazalcev poslovanja v letu 1979

V letu 1979 je bilo izdelano 1.359.947 parov obutve. Količinsko je bil plan presežen za 4 %, vrednostno pa za 6 %.

V TOZD Obutev Gorenja vas smo izdelali 305.400 parov zgornjih delov, kar je količinsko 2 % več, vrednostno pa za 26 % nad planom.

TOZD Prodaja

19. redna seja
DELAVSKEGA SVETA
TOZD PRODAJA

Na dnevnem redu so bile podobne točke kot na drugih delavskih svetih, zato so bili sprejeti tudi podobni sklepi, poleg tega pa še:

– za centralno skladišče v Zagrebu se kupi tovornjak za prevoz blaga v bližnjo okolico. Cena naj bi bila 310.000 din

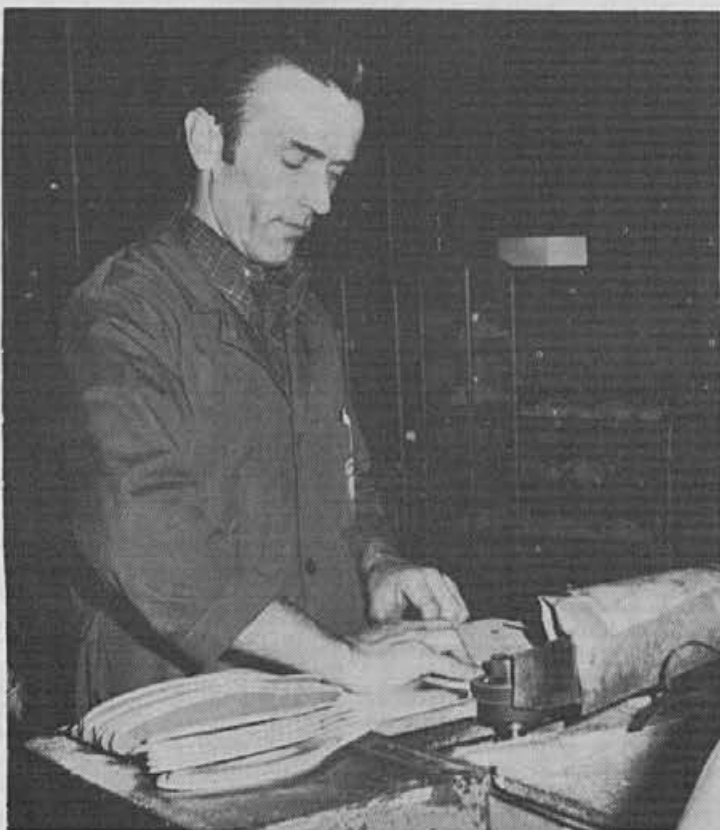
a) za skupščino splošnega združenja trgovin Slovenije se imenuje Ivan Capuder.

b) Za delegata v sekciji za pospeševanje ekonomskih odnosov s ČSSR se imenuje Tomaž Košir, za namestnika pa Marija Strlič.

21. redna seja komisije
za delovna razmerja
za TOZD Prodaja
11. 1. 1980

Komisija je potrdila izjavo Petra Mojžesa o prenehanju delovnega razmerja. Sprejela

je sklep o sprejemu v delovno razmerje za določen čas za Liljano Zadravec v Čakovcu in Verande Pilepić na Rijeki zaradi nadomeščanja delavk na porodniškem dopustu. Na objavljeno prosto delovno opravilo prodajalka obutve v Kranjski gori je bila sprejeta Simona Jelovčan. Na prosto delovno opravilo prodajalka obutve v Karlovcu je sprejeta Biserka Duić, v prodajalni v Novem Sadu pa Dragan Djordjević. Komisija je razpravljala o predlogih za praznovreditev in sklenila, da se Marija Kalc v prodajalni v Ajdovščini razporedi za opravljanje delovnih nalog prodajalec obutve II in Petar Kolesarić iz Zagreba IV za opravljanje del in nalog prodajalec obutve III. Prošnji Slavka Gojkovića za praznovreditev za opravljanje delovnih nalog prodajalec obutve ni bilo ugodeno.

Stane Gantar je eden boljših delavcev v sekalnici.

sojanja osnovnih sredstev v vseh TOZD in DSSS predlagamo, da se zaradi funkcionalnosti in manjših stroškov lastništvo ne vodi izven knjigovodske evidence o, mestu trenutnega nahajanja OS, temveč le ustrezna dokumentacija (reverzi). To istočasno tudi pomeni, da se lastništvo osnovnih sredstev ne spremi-

nja, kljub temu, da le to menja svoje uporabno mesto.

Zato je delavski svet soglasno sprejel naslednji sklep:

Lastništvo OS se vodi ne oziraje se na uporabo v tisti TOZD oziroma DSSS, ki je OS kupila, oziroma ji je bilo ob razdelitvi premoženja 1. 1. 1977 dodeljeno.

Delavski svet delovne organizacije

19. redna seja
DELAVSKEGA SVETA
DELOVNE
ORGANIZACIJE
30. 1. 1980:

Tudi na DS delovne organizacije so bili sprejeti podobni sklepi kot na DS TOZD in DSSS.

Poleg tega pa še:

Da se za delegata v skupščino medobčinske gospodarske zbornice namesto Bojana Starmana imenuje Tomaž Košir – vodja TOZD Prodaja Žiri.

Razpis delovnega opravila »individualni poslovodni organ DO Alpina – direktor« in imenovanje razpisne komisije

Marta Mlinar:

Na osnovi 118. člena Samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo Alpina, tovarna obutve Žiri, Stara vas 23, n.sol.o.

in 41. člena statuta delovne skupnosti skupnih služb je individualni poslovodni organ DO Alpina imenovan za dobo štirih let. Glede na to, da je bil direktor imenovan za opravljanje teh nalog od 1. 5. 1976, mu s tem dnem poteče mandat.

Delavski svet DO in delavski svet DSSS pa mora razpisati delovno opravilo najmanj tri mesece pred pretekom časa za katerega je bil imenovan.

Po obrazložitvi je delavski svet soglasno sprejel naslednji

sklep:

1. Razpišejo se dela in naloge individualnega poslovodnega organa DO Alpina – direktorja v sredstvu javnega obveščanja in imenuje razpisno komisijo v naslednji sestavi:

Predstavniki DO:
1. Kogovšek Viljem – TOZD Obutev Žiri
(Nadaljevanje na 6. strani)

Delovna skupnost skupnih služb

20. redna seja
DELAVSKEGA SVETA
DELOVNE SKUPNOSTI
SKUPNIH SLUŽB
29. 1. 1980:

Podobna vprašanja, zato so bili tudi sklepi podobni

Amortizacija, ki se obračunava od OS v DSSS

Zaradi racionalizacije poslovanja, financiranja ter zniževanja stroškov predlagamo DS, da se amortizacija obračunava od OS, ki se nahajajo v DSSS in jih financirajo tozdi, ne vrača letno nazaj tozdom, ampak naj predstavlja investicijska sredstva za bodoče nabave osnovnih sredstev v DSSS.

S tem se izognemo dvakratnemu plačevanju pri nabavi, oz. vračanju amortizacijskih sredstev TOZD.

Zaradi tega evidenca, lastništvo nad temi OS ne bo nič okrnjeno in bo posamezna TOZD še vedno imela lastništvo do celotnega zneska, ki ga je za posamezno OS vplačala.

Delavski svet je soglasno sprejel naslednji

sklep:

Amortizacija OD obračunava v letu 1979 v DSSS, naj se uporabi za nove nabave OS in se s tem ne vrača nazaj posameznim TOZD.

Nabave OS v DSSS morajo biti v skladu z letnim planom investicij, oziroma mora DSSS zanje dobiti soglasje vseh TOZD.

Lastništvo osnovnih sredstev

Glede na izredno veliko število premestitev oziroma izpo-

dogovarjamo se – dogovorili smo se

(Nadaljevanje s 5. strani)

2. Pustovrh Gregor – TOZD Obutev Gorenja vas
3. Križnar Adolf – TOZD Prodaja Žiri

Predstavniki sindikata:
1. Kavčič Miro – DSSS
2. Mrovlje Mirko – TOZD Plastika
3. Padovac Romana – TOZD Obutev Žiri

Predstavnike širše družbene skupnosti predlaga skupščina občine.

Poročilo o letovanjih in potrditev sklepov komisije

Marija Kastelec je DS podala poročilo o letovanjih v letu 1979 in obračun stroškov.

Delavski svet je nato soglasno potrdil naslednje sklepe komisije za letovanje:

– Potrdi se finančni obračun letovanj za leto 1979
– za leto 1980 se zakupi za sezono 14 ležišč na Rabu pri zasebniku Matiču

– potrdi se plan sredstev namenjenih za organizacijo letovanj v letu 1980 v višini 504.344,50 din

– tov. M. Sakana in J. Rajčiča iz prodajalne v Zagrebu I se obremenjeni za uničeno posodo v prikolicah v Stupicah

– tov. Justin Slavko se obremenjeni za 70,00 din kolikor znašajo stroški parkiranja prikolice, ker ni odjavil letovanja in je bila prikolica zato nezasedena

– v komisijo se imenuje novega člana, ki nadomesti člana iz TOZD Obutev Žiri, ker bo tov. Mara Gregorač upokojena

– Osnovni šoli v Žireh se odstopijo ležišča v predsezoni (za izvedbo šole v naravi) le pod pogojem, da njihova čistilka vse hišice ponovno očisti pred prihodom naših gostov

– v Banjolah se poskuša z lastnico zemljišča skleniti dogovor za ureditev tuša in lijaka za pomivanje posode

– razpis letovanj mora biti letos že konec februarja, v marcu pa mora biti objavljen izid razpisa. To je predvsem zato, da bi ostalo še dovolj možnosti za iskanje prostih ležišč drugod

– prosta ležišča v predsezoni in posezoni se ponudijo društvu upokojencev

– glede težav okrog poravnavanja stroškov letovanj za člane TOZD Prodaja je sprejet sklep, da se poišče ustrezen način.

Potrditev sklepov odbora za izobraževanje

Vladimir Pivk je obrazložil sklepe odbora za izobraževanje, razpravljali pa so tudi o planu štipendiranja za leto 1980.

Plan štipendiranja naj se še pregleda in korigira, predlog pa se obravnava na naslednji seji.

Potrdijo se vsi sklepi odbora za izobraževanje, z dne 21. 1. 1980 z navedenimi pripombami in dopolnili.

9. redna seja disciplinske komisije dne, 31. 1. 1980, 1. 2. 1980 in dne, 4. 2. 1980

Komisija je obravnavala 31 primerov kršitev delovnih obveznosti in izrekla 12 javnih opominov, 8 opominov, 2 ukrepa prenehanja delovnega razmerja, pogojno za dobo 6 mesecev, en ukrep prenehanja delovnega razmerja, v petih primerih je sprejela sklep o ustavitvi postopka, v treh primerih pa je komisija preložila obravnavo.

Javni opomini so bili izrečeni:

Viktorju Eniku, TOZD Plastika dne, 20. 10. 1979, ker je neupravičeno izostal z dela; Francu Jerebu (3928) TOZD Plastika Žiri, ker je dne, 20. 10. 1979 neupravičeno izostal z dela; Francu Pivku, TOZD Plastika Žiri, zaradi neupravičenega izostanka z dela dne, 20. 10. 1979; Miranu Borku, TOZD Plastika Žiri, zaradi neupravičenega izostanka z dela dne, 17. 10. 1979; Marjanu Trčku, TOZD Plastika Žiri, zaradi neupravičenega izostanka z dela dne, 20. oktobra 1979; Avguštinu Horvatu, TOZD Plastika Žiri, zaradi neupravičenega izostanka z dela dne, 20. 10. 1979; Romanu Arnušu, TOZD Plastika Žiri, zaradi neupravičenega izostanka z dela dne, 3. 9. 1979; Marjanu Štremfiju, TOZD Plastika Žiri, zaradi neupravičenega izostanka z dela dne, 13. 10. 1979; Dušanu Zadravcu, TOZD Obutev Žiri, ker je dne, 20. 10. 1979 neupravičeno izostal z dela; Romanu Miklavčiču, TOZD Obutev Žiri, zaradi neupravičenega izostanka z dela dne, 15. decembra 1979.

Vseh dvanajst delavcev mora temeljni organizaciji povrniti tudi materialno škodo v višini 50, ₣ bruto režijske urne postavke po skupini delovnega mesta delavcev upoštevajoč čas odsotnosti z dela.

Ukrep prenehanja delovnega razmerja, pogojno za

V Plastiki tarnajo nad kvaliteto mase, pri podplatih pa se pogosto pojavijo zračni mehurčki, ki so menda posledica prepočasnega pretoka mase. Na enem izmed vrtljakov so to že rešili.

dobo šestih mesecev je bil izrečen Matjažu Mezku, TOZD Obutev Žiri in Andreju Grošlju – TOZD Plastika Žiri. Oba morata temeljni organizaciji povrniti tudi materialno škodo povzročeno s kršitvijo delovne obveznosti.

Matjažu Mezku je bil tak ukrep izrečen zaradi neupravičenega izostanka z dela dne, 20. 10. 1979 in ponavljanja kršitev delovnih obveznosti.

Andreju Grošlju je bil izrečen tak ukrep zaradi neupravičenih izostankov z dela dne, 1. 10. 1979 in dne, 13. 10. 1979 in ker je dne, 21. 9. 1979 brez vednosti vodje izmene ob 18,00 uri zapustil delovno opravilo in se istega dne ni več vrnil na delo.

Ukrep prenehanja delovnega razmerja je bil izrečen Stanislavu Mlinarju, TOZD Prodaja Žiri, zaradi tega, ker je dne, 20. 9. 1979 neupravičeno odklonil izvršitev delovnih nalog, ter se nemoralno, surovo in netovariško obnašal napram sodelavcem in nadrejenim; ker je dne, 21. 9. 1979 neupravičeno predčasno zapustil opravljanje del in nalog; ker je dne, 22. 9. 1979 neupravičeno izostal z dela; ker je neupravičeno izostal z dela

tudi od 2. 11. 1979 do 12. novembra 1979; dne, 16. 11. 1979 pa je udaril sodelavca.

Opomini so bili izrečeni zaradi neupravičene odklonitve delovnih nalog, neupravičenih izostankov z dela in zamud na delo.

Disciplinski postopki so bili ustavljeni v treh primerih zaradi zamud na delo, ker je disciplinska komisija smatrala, da je že sam dosedanja postopek dovolj vzgojno vplival na delavce, da takih ali podobnih kršitev delovnih obveznosti ne bodo več ponavljali.

Zaradi opravičenih odsotnosti z disciplinske obravnave je disciplinska komisija v dveh primerih sprejela sklep o preložitvi obravnave. V enem primeru pa je bila obravnava preložena, dokler komisija za oceno materialne škode ne oceni škode.

Disciplinska komisija je za ugotovitev odgovornosti delavcev Milana Močnika in Janeza Veharja imenovala izvedenca Jožeta Grosa iz Peka.

Za ocenitev materialne škode zaradi neprimerne skladiščenja šal v TOZD Plastika Žiri je disciplinska komisija imenovala komisijo za oceno

Kako dolgi srednjeročni načrt rabimo?

dogovarjamo se – dogovorili smo se

škode v sestavi: Mirko Mrovč, Anton Tavčar in Andrej Mlakar.

7. redna seja komisije za inovacije dne, 7. 2. 1979

Komisija za inovacije je obravnavala predlog tehnične izboljšave »stroj za izkopite-nje« predlagateljev Vinka Podobnika in Viljema Kogovška. Delavskemu svetu TOZD Obutev Žiri je predlagala, da se za tehnično izboljšavo Vinku Podobniku odobri 14.681,25 din nadomestila in Viljemu Kogovšku 2.632,50 din nadomestila. Vodja TOZD Obutev se zadalži, da do konca februarja pripravi vse potrebno za prijavo tehnične iz-

boljšave pri zveznem zavodu za patente.

Komisija je ponovno obravnavala predlog tehničnih izboljšav »izboljšavo PU barve št. 15 Sava Kranj« – predlagatelja Janez Fister in Roman Fortuna; »izdelava negorljivega ločilca za PU podplate« – predlagatelj: Janez Fister, Rado Kavčič, Snežana Seljak; »izdelava sistema evidentiranja izdelkov v TOZD Plastika Žiri« – predlagatelj Andreja Mlakarja in Bojana Starmana. Komisija je sprejela naslednji sklep: Navedene tehnično izboljšave spadajo v normalno delovno področje dela strokovnjakov, zato navedeni delavci niso upravičeni do nadomestil.

trgu strateških materialov, morala biti ena izmed osnovnih zadolžitvev, kar izvira iz spoznanja, da so odmiki od planiranih in doseženih cen povzročili izredno negativen učinek na dohodek in rezultate v letu 1979. Vsi navedeni elementi in vsak izmed njih zasluži tehtni premislek. Ocene poslovanja za minulo leto že ponujajo osnovo za tehtanje, koliko se je v resnici premaknilo na bolje ali slabše pri produktivnosti našega dela.

Ko navajam, da bi lahko več delali, s tem menim, da bi delali bolj po pameti, da bi bile »delovne ure« res delovne, da

bi sodobni in drugi stroji ali naprave v proizvodnem procesu tekli več ur na dan kot tečejo, da bi bila priprava dela in organizacija dela sodobnejša. Kot so proizvodna sredstva sodobnejša in kot je živo delo dražje, tem pomembnejša je dobra organizacija dela. Ta pa zahteva več znanja, več truda, kot smo ga bili vajeni doslej.

V lanskem letu smo v naših temeljnih organizacijah preko TOZD Prodaja plasirali v svet 1.359.947 parov obutve in 3.725.539 izdelkov iz plastike. To pa kaže, da je bilo v letu 1979

TOZD	L. 1978	L. 1979	Indeks	Doseg plana
Obutev Žiri	1.360	1.205	113	117
Obutev Gor. vas	305	301	102	101
Plastika Žiri	3.725	3.558	105	118

narejenih 13% več gotovih izdelkov v obutvi in 5% več izdelkov iz plastike. Ker se struktura proizvodnje spreminja, primerjava produktivnosti ni povsem ustrezna, zato tovrstne ocene ne bi dajal.

Zanimivo pa je dejstvo, da je bila takšna količina proizvede-

na z nepovečanim številom zaposlenih delavcev v proizvodnji. Ob koncu leta je celotni kolektiv šteje 1.729 članov, to pa pomeni da se je število v TOZD in DSSS v lanskem letu 1979 povečalo za 50 zaposlenih.

TOZD	1978	1979	% žensk
Obutev Žiri	789	802	66
Obutev Gor. vas	173	174	60
Plastika	132	128	29
Prodaja	356	383	68
DSSS	229	242	55
Alpina – DO	1.679	1.729	65

Na kakšen način oziroma po kakšnih prodajnih poteh smo prodajali naše izdelke?

Izvozili smo 592.000 parov obutve in 492.000 parov PU podplatov in zato iztržili 11.339.628 \$. Omenjeni količinski podatki kažejo, da je bila izvozna aktivnost količinsko za 15% manjša, vrednostno pa za 16% pri PU podplatih pa manjša za 16% pri količini.

oziroma 1% pri vrednosti. Razveseljiva pa je ugotovitev, da je od celotnega izvoza, ki je preračunan v dinarjih znašal 199.080.000 ND odpadlo 56% na konvertibilni trg, kar kaže na to, da smo strukturo izvoza izboljšali v korist konvertibilnega izvoza, kot posledica izrednega zmanjšanja izvoza v SSSR.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Neveda Viktor se kljub temu, da ja najstarejši delavec, še vedno uspešno kosa z mlajšimi, tako po kvaliteti kot po storilnosti.

Delo in rezultati našega dela v letu 1979

V teh dneh dajemo na tehtnico sadove gospodarjenja v preteklem letu. Ob tem intenzivno razmišljamo o dohodku in njegovih posledicah, koliko smo ga ustvarili, oziroma o vzrokih zakaj ga ni več. Predvsem pa se ob tem soočamo s spoznanjem, da se za nazaj ne da nič popraviti. Delitev ob zaključnem računu je sicer premišljen, vendar le enkrat poseg.

Za naše ravnanje za naprej, za delo in gospodarjenje v letošnjem stabilizacijskem letu 1980 so nedvomno veliko več vredna spoznanja, do katerih se bomo v teh tednih dokopali, predvsem še v zvezi s poglobljenim vprašanjem, kako povečati dohodek in temeljni organizaciji, oziroma delovni organizaciji. Možna sta, seveda dva načina, ali zmanjšati stroške in porabo, ali pa več in bolje proizvajati in s tem ustvarjati večji dohodek in s tem večje možnosti za uresničevanje razvojnih programov proizvodnje in česa drugega.

Tarnanje o tem, da preveč dajemo za skupno porabo in druge obveznosti, investicije in podobno, nam ne more koristiti. Pričeti bomo morali s svojim razmišljanjem že pri koreninah poslovanja.

Pri našem vsakodnevem ravnanju in odločitvah se je torej treba bolj kot doslej usmeriti k nekaterim bistvenim vzvodom za povečanje dohodka. Ti so povečanje produktivnosti, kakovostna proizvodnja ob nižjih stroških. Ob tem je nujno omeniti, da bo skrb za nabavo čim cenejše surovine in realnih gibanj in razmer na

Direktorji in predsedniki delavskih svetov Poljanske doline v razgovoru s predstavniki IS SO Škofja Loka in banke

dogovarjamo se – dogovorili smo se

(Nadaljevanje s 7. strani)

KOLIČINA	1978	1979	Index	Struktura	
				1978	1979
– MPM	469.908	549.295	116	36	40
– ANGRO	145.458	223.845	154	11	16
– IZVOZ	696.354	592.178	85	53	44
SKUPAJ:	1.311.720	1.365.318	104	100	100

Na zahod je bilo izvoženih 383.000 parov v vrednosti \$ 5.330.810 kar predstavlja po vrednosti 55 % več.

VREDNOST	1978	1979	Index	Struktura	
				1978	1979
– MPM	157.477	241.994	153	36	45
– ANGRO	66.102	118.732	178	15	22
– IZVOZ	215.647	180.819	83	49	33
SKUPAJ:	439.226	541.545	123	100	100

Preko grosistov smo prodali bistveno več kot leta 1978. Skupna realizacija od obutve in izdelkov plastike je znašala 184 milijonov ND in pomeni za obutev 78 % povečanje za plastične proizvode pa 22 % rast.

V naših poslovalnicah je bilo skupno prodanih izdelkov za 581 milijonov din oziroma 30 % več kot predhodno leto. Naših lastnih izdelkov v tej prodaji je za 242 milijonov din oziroma slabih 42 %.

Kaj lahko rečemo o preskrbi repromateriala in zalogah surovin in drugega materiala.

Omeniti velja, da suhoparni številčni podatki in informacije ne kažejo problematike in resnosti problemov, ki se skrivajo za njimi. Sama ugotovitev, da smo vrednostno zapravili 27 % več kot leto poprej; v sebi ne razkriva dejstva, da smo pri presegu proizvodnje za 4 % nad predvidevanji porabili kar za 36 milijonov (3,6 milijard SD) dinarjev več kot smo načrtovali s planskim cenikom, kar pomeni, da smo za dobrih 6 % v kalkulacijah v povprečju izkazovali manjše stroške za vgrajeni material kot pa so bili doseženi ter s tem posredno še dodatno vplivali, da nismo v prodajnih cenah uspeli parirati višjim cenam repromateriala.

Omenjeno dejstvo ob dodatnih ugotovitvah; da zaloge materiala v dokajšnji meri niso optimalne in zato angažirajo sorazmerno velika obratno-denarna sredstva za njihovo vzdrževanje, ki so pokrita s potrebnimi kreditnimi sredstvi; pa menim, da bi moralo biti opomin za prihodnje ravnanje – to je letošnje poslovanje, če želimo nadaljevati pot stabilne in trdne poslovne uspešnosti in se obdržati na ne preveč milem in hvaležnem izvoznem tržišču.

Dosti ugodnejše je bilo stanje zalog pri gotovih proizvodih tako v poslovalnicah kot

tudi v skladišču gotovih proizvodov, saj je bil količinski nivo zalog v MPM med letom nižji kot poprejšnja leta, le v decembru zasledimo 1 % večji nivo kot poprejšnje leto, kar je posledica zamude pri proizvodnji zimske obutve za doma na eni strani in nekoliko slabše prodaje v novembru in decembru na drugi strani. Velja pa vseeno omeniti, da kljub ugodnemu količinskemu trendu vrednostna rast zalog ob koncu leta (189 milijonov ND) opozarja, da bo potrebno v prihodnje poskrbeti, da bomo dostavili čevlje prej v poslovalnice; kar pomeni, da bo proizvodnjo potrebno prej zaključevati in s tem omogočiti zmanjšanje stroškov za sezonska znižanja pri obutvi.

Za osebne dohdkke je bilo v letu 1979 izplačano v celotni delovni organizaciji 194,5 mili-

jonov ND kar pomeni 28 % več kot predhodno leto ob takem izplačilu OD smo dosegli, da je povprečni OD na zaposlenega v DO Alpina za redno delo znašal 6.868,70 ND.

TOZD	1978	1979	Index	PEKO	Planika
OBUTEV Ziri	5.025	6.345	126	6.497	6.427
OBUTEV G. V.	4.686	5.986	128	5.325	5.854
PLASTIKA	5.467	6.925	127	7.142	6.671
PRODAJA	6.719	8.017	119	7.913	7.755
DSSS	6.029	7.420	123	7.391	7.702
ALPINA	5.527	6.868	124	7.034	6.820

Primerjava z našo neposredno konkurenco – Pekom in Planiko kaže, da sicer ne zaostrajamo, vendar pa v isti sapi velja opozoriti, da izplačila niso bila skladna z doseženimi rezultati, niti s planskimi predvidevanji. Občutno smo prekoračili dovoljeno maso OD glede na resolucijska določila za leto 1979. In kje je vzrok? Glavni odgovor je bil že nakazan – premajhen porast dohodka, kot posledica več vzrokov, ki so tako objektivne kot tudi subjektivne narave.

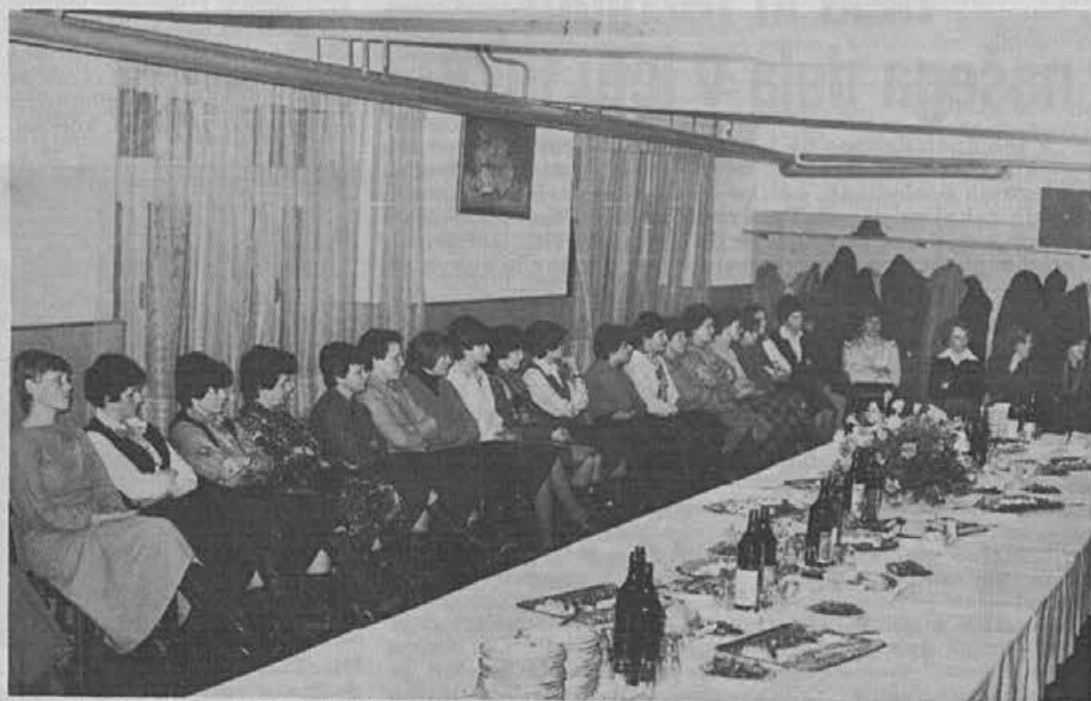
Zato si želim, da bi razmišljajna in ugotovitve o poslovanju v letu 1979 ne izzvenela kot kritiziranje pač pa napotek za angažiranejšo in uspešnejše poslovanje v tekočem letu. Edino takšen pristop in dosledno delo nas vseh, nam v letu 1980 zagotavlja, da bomo lahko od dohodkovne pogače odrezali večji kos kruha za OD kot v lanskem letu.

In za koliko smo v preteklem letu potrošili za investicijske naložbe v osnovna sredstva?

TOZD	Gradbeni objekti	Oprema	Ostalo	SKUPAJ
Obutev Ziri	3.435	9.791	–	13.226
Obutev G. v.	106	414	–	520
Plastika	403	5.515	–	5.918
Prodaja	6.209	4.539	19	10.767
DSSS	–	749	–	749
ALPINA	10.153	21.008	19	31.180

Bistveno manj kot smo načrtovali z gospodarskim načrtom za leto 1979. Vendar ob upoštevanju sprejetih ukrepov na področju investiranja in omejevanja bančnih plasmajev v lanskem letu, ter z zakasnit-

vijo pričetka del na glavnem projektu skladišča gotovih proizvodov v TOZD Obutev Ziri; v skladu s korigiranimi pričakovanji. Od skupne vrednosti investicije v skladišče v višini 44 milijonov ND

Na začetku srečanja finančnih in računovodskih delavcev

dogovarjamo se – dogovorili smo se

smo v preteklem letu potrošili le milijonov ND, tako da bomo preostali del pokrili šele v letu 1980.

Od predvidene vsote 28,556.194 za splošno porabo smo v preteklem letu izplačali 33,575.000 ND. Od tega je bilo za reševanje stanovanjskih problemov namenjeno 12,642.000 ND, tako da smo za poravnavo vseh obveznosti poiskali še kredit pri stanovanjski skupnosti in Ljubljanski banki v skupni višini 15,041.771 ND. Omeniti velja, da je DO v lanskem letu kupila 26 stanovanj in razdelila 6,535.000 ND stanovanjskih posojil.

Za neposredno svobodno menjavo dela, oziroma za potrebe krajevne skupnosti in izobraževanja sprejete s sporazumom, pa smo odšteli 5,580.000 ND, kar predstavlja 16 % celotne splošne porabe.

Za ostale namene v splošni porabi (regres za dopust in prehrano in podobne namene) pa smo potrošili 15,353.000 ND. Skupaj torej 17 % več kot predhodne leto.

Na tem področju nas v letu 1980 čaka omejitev, saj bo splošna poraba lahko porasla le za 13 %. Od te omejitve je izvzet edino dinar, ki ga bomo namenili za stanovanjsko izgradnjo.

Če se ob koncu inventure našega dela v letu 1979 zaustavimo še na oceni finančnih rezultatov in kazalcev uspešnosti, potem nam zrcalna slika kaže, da so slabosti znotraj delovne organizacije skupaj z zunanji negativnimi tendencami prispevale, da je bila žetev bistveno skromnejša kot predhodno leto.

Kljub 20 % povečanju celotnega prihodka, znašal je 1.815.388.000 ND; je delež DOHODKA oziroma novoustvarjene vrednosti večji le za 9 %. Kar pa je še bolj zaskrbljujoče pa je dejstvo, da smo od 343 ND dohodka ustvarili oziroma dosegli le 6 % večji ČISTI DOHODEK. Le ta je znašal po oceni 258,5 milijonov ND in je bil

med letom že porabljen za akontacijo OD v skupnem znesku 195,5 milijona ND in 12,5 milijona za stanovanjski dinar.

Glede na bistveno povečanje teh dveh postavk in dokaj skromno rast dohodka nam preostane za pokrivanje obvezne rezerve in skupne porabe ter poslovnega sklada le 50 milijonov ND, to pa pomeni, da imamo na voljo za te potrebe skoraj 1 krat manj sredstev kot predhodno leto (indeks 55 %).

Ali drugače povedano: po pokritju obveznosti za rezervni sklad bomo preostala sredstva porabili za skupno porabo, medtem ko nam bo za razširjeno reprodukcijo – POSLOVNI SKLAD sredstev že skoraj zmanjkalo. Naj samo osvežim, da smo v letu 1978 izločili v poslovni sklad 39 milijonov ND.

In kakšne posledice bomo občutili ob doseženih rezultatih v našem tekočem poslovanju?

Menim, da predvsem velja podčrtati slabšo investicijsko sposobnost, ki bo imela svoje posledice šele v kasnejših obdobjih. Mi sami pa v tem, da v posameznih TOZD ne bo niti toliko sredstev, da bi lahko pokrili potrebe skupne porabe, kaj šele sporazumne obveznosti, ki smo jih sprejeli na področju krajevne skupnosti.

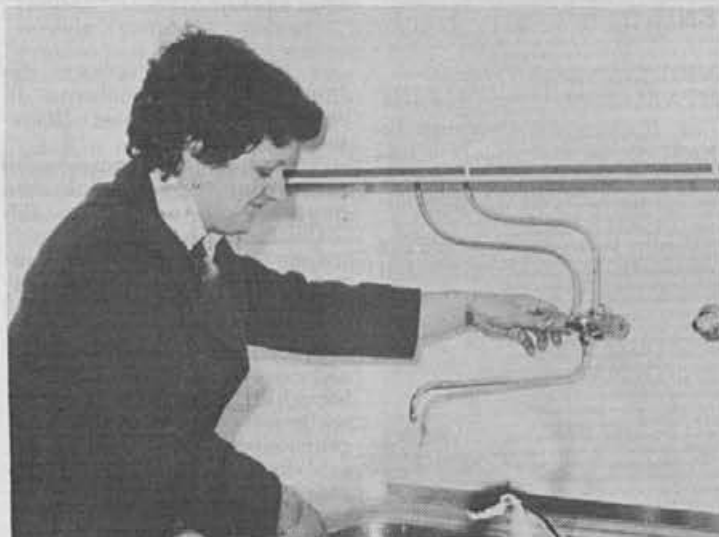
Rezultati poslovanja v preteklem letu torej kažejo na nujno spremembo pri našem odnosu do dela, in odnosu do ponašanja in prizadevnosti. Slejkoprej bomo primorani, da vsak pri svojem delu in delovnem mestu resno premisli kaj lahko prispeva, da bo efekt za vloženi dinar dal čim boljše rezultate.

In če smo že v letu 1979 prezrli apel pri varčevanju, naj nam ta v stabilizacijskem letu ne uide. Samo 1 % prihranek pomeni več kot smo v preteklem letu dosegli akumulacije.

Janez BOHINC

V novem stanovanju smo

Trem stanovalcem, ki so 13. februarja prevzeli stanovanje, smo zastavili nekaj vprašanj. Poglejmo, kaj so povedali.

Danica Bašelj je očitno kar zadovoljna

DANICA BAŠELJ:

Ključke sem res že težko čakala. Sedaj sem kar zadovoljna, razporeditev prostorov v stanovanju se mi zdi v redu, tudi toplo je. Edino kar me moti je to, da ni balkona. Tu in tam je tudi opaziti kakšno pomanjkljivost.

Stanarina je pa za enosobno stanovanje tudi kar dovolj visoka.

METKA PEČELIN:

Mislila sem, da se bom lahko selila že za novo leto, kot je bilo rečeno.

Dobila sem dvosobno stanovanje, z dovolj velikimi prostori, ki so dobro ogrevani. Všeč mi je tudi, da so vrata na balkon iz kuhinje in iz dnevne sobe.

Stanarina se mi ne zdi previsoka, zlasti zato ne, ker je vgrajena centralna kurjava, če se ne bo kaj podražilo.

Zvonec ni na pravem mestu, pravi Mihaela

MIHELA IN PETER KOSMAČ:

Edino, kar naju je motilo je to, da so preveč zavlačevali z zaključnimi deli.

O stanovanju bi ne mogla še prav veliko povedati, saj ga nisva še niti dobro pregledala. Mogoče zračnik ni na pravem mestu, prav tako zvonec pri vhodnih vratih. Če so namreč vrata zaklenjena, potem lahko obiskovalec pokliče stanovalca le skozi okno, to pa je seveda zelo neprijetno.

Takole smo se odločali

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

na temo STABILIZACIJA V ALPINI

V razgovoru so sodelovali: **Martin KOPAČ** — direktor, **Jaka BOGATAJ**, **Vinko BOGATAJ**, **Jože ŠTUCIN**, **Tomaž KOŠIR** — vodje TOZD.

Razgovor sta vodila **Nejko PODOBNIK** in **Srečko ERZNOŽNIK**, zapisnike je pripravila **Marjanca ENIKO**.

VPRAŠANJA NA TEMO STABILIZACIJA V ALPINI

1. Katera so osnovna izhodišča za stabilizacijo našega gospodarstva in kakšne so usmeritve v naši občini v zvezi s tem?

Kako bi se nalog v zvezi s stabilizacijo načrtno lotili v naši delovni organizaciji?

Martin KOPAČ

1. Katera so osnovna izhodišča za stabilizacijo našega gospodarstva in kakšne so usmeritve v naši občini v zvezi s tem?

O osnovnih izhodiščih za stabilizacijo našega gospodarstva je v zadnjem času vsepovsod toliko govora, da tega res ne bi ponavljal. Vse skupaj lahko strnemo v en sam stavek: Bolje in več delati.

2. Kako bi se nalog v zvezi s stabilizacijo načrtno lotili v naši delovni organizaciji?

Z razliko od mnogih delovnih organizacij, za katere bo ena glavnih in najtežjih stabilizacijskih nalog preusmeritev v dobre programe in izvoz, nam tega ne bo treba napraviti. Mi se v tem pogledu že ves čas obnašamo »stabilizacijsko«, saj lahko rečemo da imamo jasno zastavljen program, ki je dovolj donosen in tudi v zadostni meri izvozno orientiran. Zato bo naš napor usmerjen v glavnem v štiri »notranje« zadeve.

1. Delitev dohodka po zaključnem računu 1979 v skladu z resolucijskimi določili.

2. Realizacija ukrepov za izpolnitev planov (korigiranih v skladu z določili resolucij).

3. Varčevalni ukrepi (energija, material).

4. Ukrepi za zvečanje delovne storilnosti (delovna disciplina, izkoriščenost delovnega časa...).

3. Kaj ste kot individualni poslovodni organ konkretno napravili za uresničitev teh stabilizacijskih ukrepov?

Čeprav sem navzven odgovoren za program stabilizacijskih prizadevanj, bi ravnal napačno, če bi ta program napravil v krogu ožjih sodelavcev ali celo sam. Zato sem zahteval od vodij TOZD in šefov sektorjev, da morajo po organizacijski strukturi navzdol zahtevati, da so v izdelavo programa vključeni vsi: od vodje TOZD do oddelkovodje, mojstra in delavca na traku. Le tako bodo vsi lahko vzeli program, kot da je njihov in ga bodo s tem zainteresirani tudi izpolnjevali. Komunisti smo se na sestanku dogovorili, da bomo vsak na svojem delovnem mestu vzpodbujali nastajanje programa in tudi kontrolirali, da bo vsak na svojem področju naredil vse, da bo program vseboval res tisto kar je moč še narediti za boljše gospodarjenje. (Napr.: da bo mojster v razgovoru z delavci, ki so mu podrejeni, tvorno sodeloval pri izdelavi programa za svoj oddelek).

4. Kako boste dosegli, da programi ne bodo le kup lepih besedi in praznih obljub?

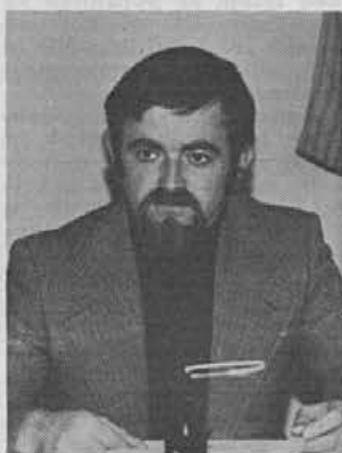
Zahteva se, da programi ne smejo vsebovati nobenih splošnih ugotovitev napr.: izboljšati kvaliteto. Vse formulacije morajo biti konkretne, tako da jih bomo lahko vsak mesec preverjali. Za kvaliteto npr.: odstotek škarta bomo zmanjšali napr. od 3,5% na 3%. (seveda ne s slabšim delom kontrolorjev). itd.

2. Kaj konkretno predvidevate v temeljnih organizacijah v zvezi s stabilizacijo? (dolgoročni programi, usmeritev, varčevalni ukrepi, konkretne akcije).

TOMAŽ KOŠIR

Omejil se bom le na izhodiščne točke, menim, da lahko z njihovo realizacijo prispevamo k stabilizaciji in s tem k uresničevanju ciljev, ki so za leto 1980 postavljeni v resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana Jugoslavije v obdobju 1976—1980 v letu 1980.

Mislím, da bi ukrepe omejili po naslednjem vrstnem redu:

— zmanjšanje materialnih stroškov

— povečanje delovne storilnosti

— delitev dohodka

K zmanjšanju materialnih stroškov naj bi prispevali naslednji ukrepi:

V maloprodajni mreži bi investirali samo v primerih, če lokacija in tržišče res zagotavlja velik prodajni učinek. Obnavljali bi tam, kjer se dejansko izboljša funkcionalnost prodajalne in prodajni učinek. Po tem kriteriju bomo pred začetkom izvedbe ponovno presodili vsako investicijo, ki je v planu predvidena, kar pomeni, da plana investicij ne bomo izvajali avtomatično.

Uvedli bomo vsestransko štednjo z režijskim materialom, to pa skušali pospešiti s tem, da bomo uvedli bolj dosledno kontrolo stroškov na vseh stroškovnih mestih in še posebej v prodajalnah. Predpogoj za to pa je seveda sprotne evidenca stroškov s strani računovodstva.

Potovanj za osnovne namene prodaje (prodajni referenti) ne moremo veliko zmanjšati, ne da to ne bi bilo v našo škodo. Pač pa bomo kolikor bo mogoče največ zmanjšali vsa potovanja, ki niso neobhodno potrebna (na primer): da ne potuje brez potrebe več ljudi z isto nalogo, sejme naj bi obiskovali samo tisti, za katere je to nujno potrebno itd.)

Pri reprezentanci bomo črtali izdajanje obutve, razen v izjemnih primerih, kar mora vnaprej odobriti vodja TOZD.

Za poslovna kosila bomo čimveč koristili domačo kuhinjo, posebej pa se bomo dogovarjali o znižanju stroškov reprezentance, ki so povezani s poslovodskimi konferencami.

Za reklamo pa velja, da plan v nobenem primeru ne sme biti prekoračen. Neokrnjeno se izvaja samo reklama, ki se nanaša na osnovno prodajo strategijo (zimsko obutev), ostalo bomo poskušali zmanjšati, črtali pa bomo vse izdatke iz reklame v primerih, ko gre bolj za pomoč klubu ali društvu, kot pa za propagandno dejavnost. Prizadevali se

bomo tudi za povečanje delovne storilnosti. V organizaciji predvidevamo nekaj novih delovnih opravil. To bo potrebno kljub vsemu uresničiti, ker so ta področja pomanjkljiva zasedena in brez tega delovnih nalog ne bo možno opravljati neokrnjeno. To velja za prodajo na debelo, dokup in še kaj. Izogibali se bomo povečanju administracije povsod, kjer je le mogoče.

Tudi v prodajalnah bomo še posebej pazili, da se brez potrebe ne bo povečevalo število delavcev, kar je tudi v skladu s pravilnikom o OD v TOZD Prodaja.

V zvezi z izkoriščanjem delovnega časa, bomo dovolili izhode samo v res izjemnih primerih. Dopuste pa koristili v kolektivnem dopustu in pa takrat, ko je dela manj, v prodajalnah pa predvsem v »mrtvi sezoni«.

Poostrihli bomo disciplinske ukrepe v primeru nediscipline, vključno z ostrejšimi ukrepi disciplinske komisije.

Razumljivo je, da je treba delavce spodbujati. Z osebno oceno bomo dejansko stimulirali prizadevnejše delavce, oziroma zmanjšati OD tistih, ki ne dosegajo predvidenih rezultatov. Tromesečno bomo ugotavljali, če se OD gibljejo v skladu z resolucijo, torej če je rast OD 25% počasnejša od rasti dohodka. V kolikor bi OD presegli to gibanje, je potrebno popraviti faktor »uspešnost DO«. Ugotavljati bo treba meje za uporabo sredstev skupne porabe v okviru resolucije in ustrezno prilagoditi politiko skupne porabe: stanovanjske kredite, regres.

Seveda so vsi ti ukrepi le del prizadevanja v tej smeri. Na vsak način pa bo treba zagotoviti predvsem doslednost pri izvajanju.

Jaka BOGATAJ

Za gotovo lahko trdim, da smo se v TOZD Obutev že dosedaj dovolj stabilizacijsko obnašali in bo treba posvetiti

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

večjo pažnjo le kakovosti in disciplini na delovnih mestih.

Casovni in materialni normativi so bili zaostreni že od 1. 1. 1980. Delavci so to spremembo z razumevanjem sprejeli, vsaj povečini in bodo prvi rezultati prav gotovo nad pričakovanji.

Dolgoročneje bo treba tudi pri izbiri programov upoštevati razpoložljive delavce, program pa dopolnjevati s kooperacijami na tistih področjih, kjer je še dovolj delavcev.

Neobhodno je zmanjšati število programov, ker bomo lahko le na ta način ostali na iz dneva v dan bolj vročih tleh konkurenčni. Da pa bomo lahko vzdržali tako hudo konkurenco, pa moramo delati boljše in bolj disciplinirano. Zavedati se moramo vsi, da bomo delili lahko samo to, kar bomo sami ustvarili.

Zato se bo prav v obdobju stabilizacije zahtevalo od vsakega posameznika, da res do skrajnosti sodelujemo vsi, da bo končni rezultat zadovoljiv. Kdor pa ne bo pripravljen sodelovati za doseg skupnega cilja, si bo pa gotovo moral poiskati drugo sredino.

Jože Štucin:

V letu 1979 smo odstopali od nalog, začrtanih z resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana za čas od leta 1976 do 1980. Na osnovi sprejetih resolucij na zvezni, republiški in občinski ravni o politiki uresničevanja družbenega plana v letu 1980 moramo v gospodarstvu z boljšim delom, večjo produktivnostjo ter s pravilnim razporejanjem ustvarjenega dohodka odpraviti povzročene težave. Da bo lahko prav vsak delavec pomagal ustvarjati pogoje za ekonomsko stabilizacijo, bomo v stabilizacijskem programu predvideli ukrepe in naloge, ki bodo konkretne in uresničljive.

Kako pa bomo uresničili resolucijska določila?

Rast družbenega proizvoda v združenem delu je določena v višini 3–4%, zato bomo po samoupravni poti nekoliko popravili že sprejeti plan proizvodnje in prodaje, da bo usklajen z resolucijo. Pri nas v plastiki moramo povečati proizvodnjo šal, manšet ter ostalih sestavnih delov za smučarsko obutev v skladu s planom za bodoče srednjeročno obdobje, ker moramo v letu 1980 povečati izvoz te obutve za 6%. To pa narekuje, da moramo letos aktivirati investicije, predvidene za povečanje proizvodnje šal in manšet, kar je že določeno v planu investicij za leto 1980. Z večjim izvozom bomo lahko pokrivali potrebe za uvoz granulativ, ker se za to proizvodnjo izključno uporabljajo uvoženi materiali. Investicijo za nove zmogljivosti proizvodnje šal bomo morali pokriti z deviznim prilivom, ker bo oprema iz uvoza, za proizvodnjo manšet pa so razmere ugodnejše, ker bomo nabavili domačo opremo — stroj Belmatik, ki ga homo seveda lahko plačali z dinarji.

Glede zaposlovanja se bomo v letu 1980 držali predvidene rasti 1,2%, pri čemer bomo upoštevali minimalne standarde za življenjske in kulturne pogoje bivanja novo zaposlenih delavcev.

V skladu z resolucijo bodo naraščala tudi sredstva za OD, to je za 25% počasneje od rasti dohodka in počasneje od rasti čistega dohodka.

Sredstva za skupno porabo pa se bodo povečala največ za 15%.

Prav tako bomo morali spoštovati resolucijsko določilo, da sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb v občini in republiki ter naša udeležba pri tem ne bodo porastla več kot 16% od rasti družbenega proizvoda.

Kakšni pa bodo naši varčevalni ukrepi?

Sigurno bomo morali varčevati tako z materialom, časom in energijo. Pri materialu so pri nas tele možnosti:

V nekovinski orodjarni bomo dosledno pretapljali cerokast od izrabljenih, poškodovanih ali odpisanih form za izdelavo PU podplato. V tem letu predvidevamo okrog 1000 kg prihranka cerokasta v vrednosti 700.000, din. Za izvršitev te naloge je zadolžen oddelek plastike in nekovinske orodjarne.

V kovinski orodjarni bomo z nabavo ustrežnejših manjših profilov aluminija zmanjšali odpadke pri strojni obdelavi, ker se sedaj nekatera orodja izdelujejo iz aluminija z neustreznimi veličinami.

Temperirni sistem za forme bomo vgrajevali samo za velike serije PU podplato, kar bo vplivalo na ceno form.

Vzdrževalna služba bo morala čimpreje urediti avtomatsko doziranje PU komponent za V. vrtiljak, kar bo pomenilo prihranek na času ter materialu.

Mletje in priprava regenerata bo z dobavo novega mlina morala potekati sočasno s proizvodnjo, ker fazni premik zmanjšuje možnosti za pravočasno uporabo regenerata.

Odstotek izmeta pri PU izdelkih bomo zmanjšali z investicijo v sodobnejši vlivalni stroj (nadomestitev starega dotrajane stroja), pri čemer bodo morali sodelovati tudi neposredni delavci pri ostalih strojih, tehnologi, mojstri in glavni rotor tako, da bodo pretežni del svojega časa posvetili vprašanju kakovosti izdelkov. Tako bi uspeli zmanjšati izmet za okrog 1%.

Ali je možno tudi kaj pridobiti na času?

Pri izdelavi PU podplato bomo planirali in spremljali tehnološke odmone, kar bo možno z večjo delovno disciplino in boljšo organizacijo dela, s čimer predvidevamo 3% prihranka časa.

S pravočasnim posredovanjem in boljšim vzdrževanjem strojev lahko zmanjšamo pogoste zastoje na strojih, kar predvidevamo v izkoristku delovnega časa okrog 450 ur v letu 1980.

Poostri bomo kontrolo prihodov na delo in odhodov z dela ter koriščenje časa za odmor, kar je še rezerva delovnega časa. To bo možno tudi z večjo samodisciplino vseh delavcev.

Pri poškodbah orodij in zastojev na strojih bomo s točno evidenco izpadov in takojšnjim posredovanjem za odpravo napak prihranili nepotrebne zamenjave orodij in s tem pridobili na izkoristku delovnega časa delavcev in strojev.

Nadure delavcev v neposredni proizvodnji se v bodoče ne bi koristile, ker to moti delovni proces.

Storilnost v kovinski orodjarni se bo povečala s pravilnim vrednotenjem posameznih faz dela, torej po tehnoloških skupinah.

So pa še nekatere rezerve. Tako bomo na primer sestanke in posvete omejili na čim krajši čas.

Mojstri in vodje oddelkov bodo skrbeli, da delavci ne bodo predčasno zapuščali dela.

Propustnice med delovnim časom bomo potrjevali samo za najnujnejše primere (poškodbe, bolezen itd.).

Kaj pa energija?

S smotnim vklapljanjem in izklapljanjem strojev in naprav, luči, grelcev bo lahko vsak posameznik vplival na zmanjšanje porabe električne energije. Čeprav majhen porabnik — tudi luči, ne smejo

nikjer svetiti po nepotrebem.

Morda je še kaj rezerve pri kontroli bolniškega staleža, tako bodo v bolniški le upravičeni primeri.

Vinko BOGATAJ

Po analizi ukrepov, ki naj bi ugodno vplivali na stabilizacijo našega gospodarstva, ugotavljamo, da je naš obseg možnih ukrepov zelo majhen. Samo, če pogledamo dejstvo, da se je v letu 1979 zaposlilo v negospodarstvu 18% delavcev več, v SIS 17%, v gospodarstvu pa več ko 3-krat manj. Sedanja resolucija pa predvideva rast 1,2%. Menim, da bi bil ogromen gospodarski uspeh v smeri stabilizacije če bi te odstotke mogli obrniti — v negospodarstvu 1,2%, v gospodarstvu pa 18% povečanje zaposlenosti.

Stabilizacijski ukrepi, na katere lahko vplivamo samo v tozdu, so:

— boljši izkoristek materiala na primer s tem, da bomo porabili vse ostanke

— izboljšati bo treba kakovost izdelkov

— bolje bomo morali izkoristiti delovni čas, točno zapuščanje delovnih mest pred malico in pravočasen začetek dela po malici na primer.

— tudi sestanke in zbornaj bi čimbolj organizirali izven delovnega časa

Predlagal pa bi še nekaj ukrepov, na katere v tozdu ne moremo vplivati, in sicer:

— organizirati bi bilo treba večje serije po artiklih

— plansko prilaganje strukture artiklov tudi za šivalnice

— doseči bi morali specializacijo obutev — na lahko in težko izdelavo

— poskrbeti bo treba za pravočasno nabavo materiala

— izdelati bo treba kakovostno tehnološko dokumentacijo in jo tudi dosledno izvajati. To velja tudi za norme.

— pri porabi materialov naj bi se posluževali srezov.

— predlagam tudi, da bi dosledno upoštevali, da osebni dohodki rastejo v skladu z resolucijo.

Kako ustvarjamo

Vloga gradirnice v pripravi dela

Obiskali smo že praktično vse oddelke in opisovali različne dejavnosti. Vedno pa smo šli mimo gradirnice, zato smo se tokrat odločili, da se nekoliko bolj pomenimo prav o tem delu.

Janko Žakelj, ki v tem oddelku dela že dolga leta, nam je pripovedoval: »Mi v gradirnici dobimo iz modelirnice modele na tenkem papirju, mi pa moramo potem te modele izdelati iz kartona ali cinkove pločevine, in sicer v vseh številkah. Torej moramo velikost pravilno stopnjevati, tako v angleških ali francoskih merah. Torej nam poznavanje mer in izračunov ne sme biti prav nič tuje.«

Za razmnoževanje modelov je najpomembnejši gradirni stroj, brez katerega si dela ni mogoče zamisliti, no, po tako razmnoženih modelih v kovčiji napravijo sekala, v plastiki pa kalupe.

Mogoče še zanimivost: v samem modelu vrežemo posebne vtore za označevanje, na primer za zagibanje in podobno.

Kaj pa se lahko zgodi, če v gradirnici napravijo napako?

»To je seveda možno, zaradi napake lahko kasneje odsekajo premajhne ali prevelike zgornje dele in s tem nastane tudi prevelika škoda. Še posebno je nerodno, ker se to pokaže šele v redni proizvodnji.«

Kakšni pa so drugi problemi?

»Nimamo pravega prostora za shranjevanje modelov, zato je iskanje le teh zelo otežkočeno in vzame veliko časa. Papir oziroma karton je včasih slabe kvalitete in taki so potem tudi modeli.«

Pa še to. Za usposabljanje, posebno mlajših, bi morali bolj poskrbeti.«

Zapisal: N. P.

Divjanje cen ruši likvidnost

V drugi polovici leta 1979 smo glasno razmišljali in zatrjevali, da nas povišanje cen v takem porastu, kakor je bilo to značilno za tekoče leto ne sme presenetiti v letu 1980. Lepo smo planirali, povišali planske cene celo nekaj več, kakor je predvidevala resolucija o rasti cen za leto 1980, vendar danes, po januarju ugotovljamo sledeče.

Cene nam prikazujejo eno plat trenutnega stanja, drugi še večji problem pa je pridobivanje deviz in razmere v zunanjetrgovinski menjavi.

Alpina je imela vse do letošnjega leta status pasivca kar pomeni, da smo imeli bonificirano možnost uvoza. V letu 1980 se tretiramo kot aktivci, ker je naš plan izvoza na konvertibilno področje večji od uvoza. V kolikor bi stanje ostalo tako, kakor je bilo do sedaj bi kljub poostitvi uvoza Alpina imela dovolj deviznih sredstev. Vendar nam je vsejugoslovska problematika o stanju v zunanjetrgovinski menjavi napravila tako visoko prepreko, preko katere bomo prišli samo v primeru, da bomo izvozili več kot do sedaj in manj uvozili.

Te pogoje nam postavlja zakon o deviznem poslovanju, kjer v 68. členu navaja, da ima pravico do deviz tudi tisti, ki s svojimi proizvodi posredno sodeluje v izvozu.

V mesecu januarju smo dobili zahteve za odstopanje deviz v višini 25 milijonov dinarjev, kar pa sigurno nismo sposobni realizirati.

Cene rastejo z vrtočlovo naglico. Samo nekaj primerov: krupolit plošče so se povišale za 82%, embalažni kartoni 17%, vendar se predvideva skupno povišanje 42%, materiali na osnovi naftnih derivatov — lepilo — za 38% in podobno.

Iz naših prodajaln

Iz Kragujevca nam sporočajo.

Prodavnica »ALPINA« u Kragujevcu otvorena je 1962. god. u glavnoj ulici ali na kraju trgovačkog centra.

U početku je prodavnica pokazala zadovoljavajuće poslovne rezultate ali tokom narednih godina u gradu su otvorene oko dvadeset novih prodavnica obuće.

Otvaranjem novog trgovačkog centra naša prodavnica se našla u starom delu grada a samim tim i frekvencija potrošača je jako smanjena. Zadnjih godina ne možemo se pohvaliti nekim većim poslovnim rezultatima. U 1979. godini prodavnica je postigla postavljeni plan sa minimalnim prebačajem od 16%.

Velikih problema imamo sa prodajnim i magacinskim prostorom koji je skupa samo 43 kv. m, tako da su uslovi za rad u sezoni jako otežani. Često se desi da robu moramo složiti na pod u prodavnici, pa izgled prodavnice više liči na magacin nego prodajni prostor.

Trudićemo se da i u ovoj godini ostvarimo predviđeni plan i postignemo što je moguće bolje poslovne rezultate.

prodavači
Koprivica Nevenka
Aranbašić Dragana

poslovođa
Vezmar Milanka

Ker torej ne bomo mogli odstopiti devizna sredstva, nam nekateri dobavitelji ne bodo hoteli prodajati svoje proizvode. Posebno pomembno in istočasno kritično je to pri materialih, ki so ključni v naši proizvodnji in jih izdelujejo specializirani proizvajalci tako, da jih drugje ne moremo nabaviti.

Z vsemi domačimi dobavitelji smo sklenili pogodbe o pogojih poslovanja in seveda tudi o oblikovanju cen. Ker pa je ponudba manjša od povpraševanja vsi dobavitelji vztrajajo pri najvišjih možnih cenah. V primeru, da bi razpolagali z zadostno količino deviznih sredstev, bi si lahko ustvarili zelo ugodno cenovno

razliko pri nabavi materiala iz uvoza — žal si tega ne moremo dovoliti, ker sredstev ni.

Ker je stanje na nabavnem področju tako kritično, bomo sproti obveščali samoupravne organe o pogojih poslovanja, saj se nam zaradi takega divjanja cen ruši likvidnost in se postavlja vprašanje rentabilnosti nadaljnega poslovanja vsaj pri nekaterih izdelkih.

Se večje težave bodo nastopale pri uvozu opreme, saj nam še vedno ni znano kako uvažati, kakšna količina sredstev bo odobrena za uvoz opreme in kdaj bomo lahko začeli z uresničevanjem.

Jože BOGATAJ

Kako ustvarjamo

25. januarja otvoritev prodajalne na Mestnem trgu v Ljubljani

Takole izgleda nova prodajalna na Mestnem trgu v Ljubljani

Zopet nov podvig skupine za adaptacije, ki je v kratkem pripravila prodajalno za otvoritev.

Kako pa bo kolektiv delal na novi lokaciji, nas je seveda najbolj zanimalo. Zato smo ta dan obiskali prodajalno.

Čimveč prodajaln, kjer kupec lahko dobi vso opremo, pravi gost iz Varaždina

Predstavnika občine Center na odprtje prodajalne ni bilo, zato pa je slovesnost opravila majhna skupina članov delovnega kolektiva Alpine, ob prisotnosti kar precejšnje skupine, ki se je zbrala pred prodajalno ob otvoritvi.

Po uvodnih formalnostih smo za mnenje najprej vprašali nekaj slučajnih kupcev.

Tovarišica, ki v naših prodajalnah pogosto kupuje, je povedala:

»Zadovoljna sem z vašo obutvijo, ki jo večkrat kupujem. No za današnjo otvoritev so mi povedali v prodajalni na Titovi cesti. Vaša tukajšnja prodajalna je res na mnogo manj prometnem kraju, vendar bom pri vas še kupovala.«

Zakonca, ki sta pozorno in z dovolj poznavanja pomerjala obutev, sta nam pripovedovala:

»Dobro poznam tržišče z obutvijo, tudi po Evropi. Mislim, da so vaši čevlji kar v redu, udobni in tudi modeli so kar v redu... S ceno pa je tako, da bi vaše čevlje na primer v Poljski dobil za polovico ceneje.

Tudi s postrežbo v vaših prodajalnah sem zadovoljen. Zaradi vsega tega vedno, kadar kupujem v Jugoslaviji, kupujem pri vas in še bom. Morda ša kaj popravite pri modelih.«

Kupec iz Varaždina, ki je bil ta dan slučajno v Ljubljani pa je zašel v našo prodajalno, pa je menil, da ima Alpina dovolj širok in kvaliteten asortiment ponudbe, da ljudje radi kupujejo njeno obutev, posebno smučarsko. Treba je vedeti, da bo za tovrstno obutvijo vedno več povpraševanja, med drugim tudi zaradi olimpiade v Sarajevu. Zanimivo bi bilo tudi, da bi Alpina tudi v drugih krajih odpirala prodajalne podobno kot je nova v Varaždinu, saj kupci želijo čimveč opreme kupiti na enem kraju.

Tako kupci. Sprehodimo se zdaj malo po prodajalni. Res lepo je urejena, tudi dovolj praktično. Priročno skladišče je tudi kar v redu, vendar je premajhno.

Nekaj pomanjkljivosti pa je vendarle še: izložba je premajhna in s primernimi elementi bi jo bilo treba bolje izkoristiti. Tudi police niso primerne, kot pravijo v prodajalni.

Prodaja je medtem, ko smo se pogovarjali lepo tekla, toda le zaradi športne obutve, ki jo je večji del odstopila naša sosednja prodajalna, kjer je poslovodkinja Ana Pavček.

Se besedo, dve o kolektivu. Tu bodo odslej zaposleni štirje. Iz prodajalne, kjer so

navljal. Morda bi še opozoril na tapcirane elemente za izložbo, ki se sedaj pripravljajo. S tem bomo bolj izkoristili izložbeno okno, pa še morda to da bi v prodajalnah ne smeli pozabljati na malenkosti, kot so na primer pepelniki.

O prometu pa je sedaj še težko govoriti. Prepričan pa sem, da bo promet približno 3 krat manjši kot je bil na stari lokaciji.

Za današnjo otvoritev je bilo zelo dobro, da je bilo organizirano obveščanje po radiu, za naprej pa ne bi bilo odveč, da bi ljudi obveščali po zvočniku na trgu.

Računamo, da bomo delali na področju, kjer bo šla hkrati modna pa tudi bolj preprosta obutev. Trenutno smo še kar dobro založeni, manjka pa moška in otroška obutev.

Jožica Milek: »Seveda me skrbi, kako bomo tukaj prodajali. Človek se kar čudno počuti, ko ni toliko dela kot ga je bilo prej.

Od obutve bi morali sedaj imeti v prodajalni tudi ženske škornje z nizkimi petami, ker jih z visokimi petami nobena ne kupuje. To bi kvečjemu septembra, oktobra.«

Ana Pavček, izkušena poslovodkinja iz sosednje prodajalne pa je pristavila: »To je res. Vedno zamujamo z dohavi. To imajo v Peku in Planiki boje urejeno.

V Alpini je že tako, da je eno sezono v redu, drugo ga pa spet kaj polomimo ali kaj

Ali ga bom udobno nosila

delali dosedaj, je ena delavka dala odpoved, ena pa bo še delala v naši prodajalni v Logatcu, ker je doma na Vrhniki, nam je razložila vodja rajona za Slovenijo Iva Sobočan.

Kaj pa menijo posamezni člani kolektiva:

Stane Tušar, poslovodja: »S prodajalno sem kar zadovoljen. Pomanjkljivosti smo že omenili, zato jih ne bi po-

zamudimo. Mislim, da bi bolj morali upoštevati mnenje prodajalcev. Mislim, da bi opozorila prodajalcev morali upoštevati že na komisiji, kjer se da še marsikaj popraviti.«

To so le utrinki misli prodajalnih delavcev na terenu in v novi prodajalni v Ljubljani. Bi jih veljalo upoštevati?!

Pa veliko uspeha želimo!

N. P.

Kako ustvarjamo

Dobri modeli za jesen-zima 1981

Z izbora za jesen – zima 1980

V začetku meseca je bil izbor modelov za jesen-zima 1981.

Tone Klemenčič, vodja programa lahke obutve je pripovedoval:

»Ugotovili smo, da je prodaja škornjev v upadanju, zato bomo več pozornosti in dela posvetili galanteriji, to je salonkam športnim modelom in gležnarjem.

Tudi mi moramo upoštevati izkušnje v pretekli sezoni, ko nam je ostalo precej zalog nekaterih artiklov.

Za naslednjo sezono bodo zanimive nižje pete in v tako imenovanem western stilu (kot npr. pred leti), ali pa elegantnejša varianta western stila, to je olepšani western z elegantnimi motivi. Ta obutev ne bo tako brutalno ekstravagantna, temveč bo zanimiva prav za vsakega kupca.

Materiali bodo večinoma naravnih, barve pa črne ali rjave nianse. Naj poudarim, da je črna barva pri tej kolekciji hkrati tudi modna barva te sezone.

Gledano z ekonomskega vidika računamo, da bi 220.000 parov tovrstne obutve, ki jo bomo prodajali predvsem v domači prodajni mreži, morala prinesiti dobre gospodarske rezultate.

Kaj pa menijo o kolekciji nekateri poslovodje?

Namenoma smo vprašali 2 izmed tistih, ki sicer nista neposredno sodelovala pri našem izboru, temveč vodita prodajalno s tako imenovano vzorčno prodajo.

Hedvika Primožič iz Ptuja:

Lahko rečem, da so modeli, ki jih je izbrala komisija zelo v redu. Mislim, da bodo čevlji v črni in rjavi barvi prodajni. Za naše področje, kjer je veliko čevljev s podeželja, bomo prav gotovo lahko in veliko prodajali klasično obutev z nižjo

Primožič Hedvika iz Ptuja

peto. Zaenkrat sem naročila okrog 400 parov te obutve in mislim, da ne bo problemov z zalogo. Verjetno bo tako tudi drugje, sicer je še vedno možno predisponirati obutev.

Cena naše obutve tudi za naslednjo sezono ni previsoka, kar lahko ugotovljamo že iz sedanjega prometa, tudi stabilizacijski ukrepi niso zavrli prodaje.

Drago Paunović iz Zagreba

Drago Punović iz Zagreba:

Barve, modeli in materiali, ki jih upošteva ta kolekcija, so zelo iskani, zlasti jeseni, tako da s prodajo ne bo problema.

V Zagrebu lahko prodajamo tako klasično, kakor tudi obutev visoke mode, ki jo kupujejo predvsem kupci do 30. leta. Nizke pete bodo še posebno iskane, zato je tudi prav, da so izločene visoke pete.

O ceni mogoče samo to, da je koristno ravnanje, da uskladimo ceno obutve s ceno materiala.

Upam, da bodo taki modeli ostali tudi v redni proizvodnji, kar pa še ne pomeni, da bomo vse lahko v redu prodajali, če obutev ne bo pravočasno poslana v prodajalne. Kompletna nizka obutev bi morala biti v prodajalnah najkasneje 1. avgusta, škornji z visokimi petami sredi septembra, vsa ostala klasična obutev za jesen in zimo pa najkasneje v novembru.

Poznam razmere v prodaji čevljev po vsej Evropi. Mislim, da bi vi z majhnimi popravki bili konkurenčni povsod

Posvet z dijaki in študenti med počitnicami je lahko zelo koristen

-Poskrbimo za požarno varnost.

Važno je da vemo

Važno je da vemo

Važno je da vemo

Angelca Filipič

Kadrovske novice

Že takoj prvi mesec v letošnjem letu se je pokazalo prejšnje gibanje delavcev. Na novo je sklenilo delovno razmerje 16 delavcev, z delom pa je prenehalo 11 delavcev.

V delovni skupnosti skupnih služb je nastopila delo Majda Kavčič, v TOZD Obutev Žiri so pričeli z delom Karolina Primožič, Hasnija Murtič, Jelka Sironič in Ivana Bogataj ter Irena Pregelj, Irena Likar in Marija Srebot v obratu Col oz. Črni vrh. V TOZD Obutev Gorenja vas je nastopila delo Polona Frlan. V TOZD Plastika so nastopili delo Kemal Huskić, Miroslav Pivk in Branko Jeram, v TOZD Prodaja pa Olga Kavčič v prodajnem oddelku, Marija Alič v prodajalni v Žireh, Simona Jelovčan v prodajalni v Kranjski gori in Marija Stipančič kot čistilka v Osijeku.

Delovno razmerje so prekinili v TOZD Obutev Žiri Andreja Lukančič, Stanka Rizman, Maks Zakelj in Irena Bogataj, v TOZD Obutev Gorenja vas so prenehali z delom Marija Jezeršek, Pavla Podobnik, Marija Rupar in Marija Alič. V TOZD Prodaja so prenehali z delom Djurdjica Stipančič čistilka v Osijeku, Dragica Mitić, prodajalna Niš in Karel Florjančič, poslovodja v Novem mestu.

Angelca Filipič

Skrb za duševno prizadete

Škofja Loka je področje, na katerem vsako leto zaključuje šolanje v šoli s prilagojenim predmetnikom in učnim načrtom (včasih smo tej šoli rekli posebna šola) 10 ali celo manj učencev. To je majhno število, če jih sicer zaključuje v osnovni šoli okrog 550-600.

Lažje duševno prizadeti se šolajo in vzgajajo po programu, ki v 8 letih zajame približno snov šestih razredov osnovne šole, pri čemer pa ti učenci ne srečajo niti tujega jezika, niti fizike ali kemije. Pač pa pridobijo mnogo spretnosti in znanj pri likovnem in tehničnem pouku.

Zmerno duševno prizadeti pa ne zmorejo niti tega skrajšanega programa, pač pa se usposabljujejo v posebnih oddelkih za delovno usposabljanje prav tako do 15. ali 17. leta starosti.

Kasneje se lažje duševno prizadeti vključujejo v delo, zmerno duševno prizadeti pa ne bi zmogli delovnih nalog v redni proizvodnji, zato jih je potrebno vključiti v posebno

delavnico, v delavnico pod posebnimi pogoji, kjer imajo poleg proizvodnega programa tudi vzgojni in rekreacijski program. Zlasti pa ostajajo v družbi in niso popolnoma na skrbi staršev.

V Škofji Loki je pripadla pobuda za skrb duševno prizadetih otrok društvu za pomoč duševno prizadetim. V društvu se združujejo učitelji, strokovnjaki in ljubitelji duševno prizadetih. To so ljudje, ki s svojo strokovno ali človeško pomočjo lajšajo življenje tako staršem, kot tudi duševno prizadetim.

Ceprav je to društvo še mlado (ustanovljeno je bilo 1968) je v Škofji Loki pravzaprav krog skrbi za duševno prizadete že skoraj strnjen. Že predšolski zmerno prizadeti otroci imajo svoj vrtec (ustanovljen 1976), nato se vzgajajo in usposabljujejo v šoli v oddelkih za delovno usposabljanje in v letu 1979 je predvsem zaradi aktivnosti društva uspelo pridobiti za duševno zmerno prizadete mladostnike (Nadaljevanje na 16. strani)

Poškodbe v upadanju

V letu 1979 je bilo 60 poškodb. Od tega jih je bilo v TOZD Obutev Žiri 29, TOZD Plastika 21, TOZD Obutev Gorenja vas 4 in v DSSS 6. Za TOZD Prodaja pa še ne vemo točnega števila poškodb.

Izmed 60 poškodb sta bili le dve taki, ki sta se primerili na poti na delo in z dela, ostalih 58 pa se je zgodilo na delu.

Zaradi zdravljenja poškodb pri delu in na poti na delo in z dela je bilo izgubljenih 833,5 delovnih dni. Povprečno je zdravljenje ene poškodbe trajalo 13,88 dneva. Najdaljše zdravljenje je zahtevala poškodba, ki se je zgodila v plastiki pri snemanju pancercjev.

Mesečno so se povprečno poškodovali 4 zaposleni. To število pa je močno poraslo v času izrednega stanja, to je od 24. 9. do 12. 11. 1979, ko je bilo kar 17 poškodb. Število poškodb je v tem času poraslo na 11 poškodb mesečno. Porast števila poškodb je do neke mere razumljiv, saj se je povečalo število delovnih ur, vendar pa prav ta podatek kaže, kako je število nesreč močno pogojeno z utrujenostjo in naglico pri delu.

Poškodovalo se je 3,47% vseh zaposlenih. Po pogostosti na zaposlenega prednjači TOZD Plastika, kjer se je poškodoval vsak šesti delavec, medtem, ko se je v delovni organizaciji le vsak devetindevajseti.

Med vzroki za poškodbe je na prvem mestu pomanjkanje delovnih izkušenj. Med 60 poškodovanci je kar 40 takih, ki

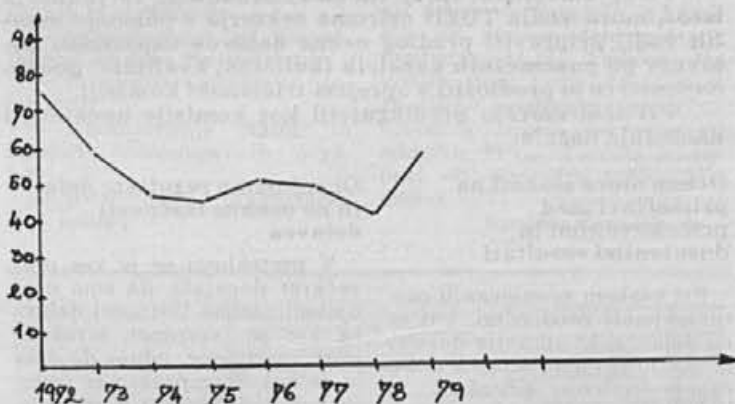
so imeli premalo delovnih izkušenj. Veliko poškodb pa se pripeti tudi zaradi naglice pri delu, posebno v montaži, kjer tekoči trak narekuje hiter tempo dela.

Po vrsti poškodb je največ stiskov (to so poškodbe, ko poškodovancu pade na prste rok, nog ali kak drug del telesa težak predmet), in vrezov z nožem.

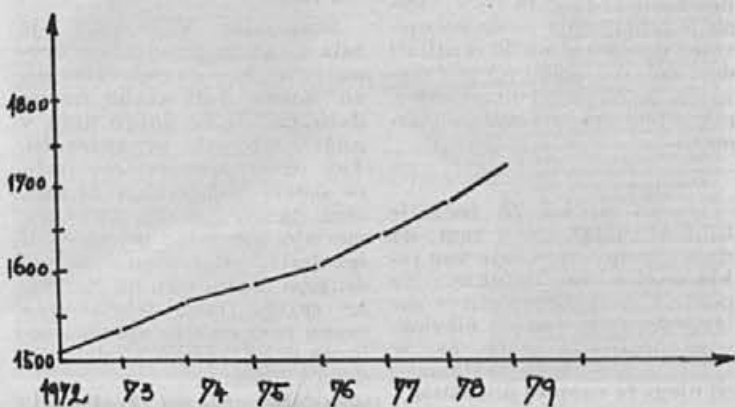
V primeru z letom 1978 je število nesreč sicer poraslo (vzrok za to je povečano število zaposlenih in močan porast nesreč v času »izrednega stanja«), če pa gledamo gibanje števila nesreč v zadnjih 10 letih in število zaposlenih, potem število nesreč ni zaskrbljujoče, saj je število nesreč od leta 1972 v upadanju, medtem ko število zaposlenih narašča.

Marija Kastelec

ŠTEVILO NESREČ PRI DELU

ŠTEVILO ZAPOSLENIH

Važno je da vemo**Važno je da vemo****Važno je da vemo***(Nadaljevanje s 15. strani)*

in odrasle prostore za delavnice pod posebnimi pogoji v Gradu Centra slepih v Škofji Loki. Res je, da so problemu prisluhnile družbene politične organizacije, skupnost za zaposlovanje in skupnost socialnega skrbstva.

To je za mlade in odrasle duševno prizadete osebe izredno velikega pomena. Saj odhajajo od doma v delavnico, kjer so v družbi, kjer delajo, kolikor zmorejo in jih lepo obravnavajo, kjer jih nihče ne zmerja in kjer jih starši lahko pustijo brez kakršnekoli bojazni, kaj se bo z njimi zgodilo. Nasprotno: vsaj pol dne in vsak dan je družba prevzela organizirano skrb zanje.

To ni tako malo! V Sloveniji so doslej organizirane take delavnice samo na 4 področjih: V Ljubljani, Celju, Mariboru in sedaj v Škofji Loki. Drugod jim še ni uspelo. In zamisliti si ne moremo kakšna je obremenitev staršev, če imajo duševno prizadetega otroka, mladostnika ali odraslega človeka doma.

Upamo, da se bo delavnica pod posebnimi pogoji, v kateri je sedaj 10 varovancev, mesta pa je še precej, razvijala v tako smer, da bodo organizacije združenega dela pokazale pripravljenost za kooperantsko delo, če bo potrebno in s tem tudi one pomagale reševati probleme zmerno duševnih prizadetih.

Antonija KRIZAJ

Pričakovano – doseženo = 15 točk

V preteklosti smo bili priče nekaterim pomanjkljivostim pri ocenjevanju delovne uspešnosti režijskih delavcev, zato bi vas rad v tem sestavku seznanil z načinom ocenjevanja v prihodnje.

Po spremembah, sprejetih na referendumu 18. januarja letos, mora vodja TOZD oziroma sektorja s pomočjo ostalih vodij pripraviti predlog ocene delovne uspešnosti delavcev po posameznih kazalcih (količina, kvaliteta, gospodarnost) in jo predložiti v sprejem tričlanski komisiji.

Pri tem morajo predlagatelji kot komisije upoštevati naslednja načela:

Ocena mora sloneti na primerjavi med pričakovanimi in doseženimi rezultati

Pri vsakem ocenjevanju moramo imeti pred očmi, kaj se od delavca, ki opravlja določeno delo oziroma naloge v določenem obdobju pričakuje in koliko je ocenjeni delavec to pričakovanje uresničil. Ob doseganju pričakovanih rezultatov dela pripada delavcu povprečna ocena – 15 točk. Ocena je lahko višja le, če ocenjevalec ugotavlja, da so rezultati dela delavca boljši od pričakovanih, če pa so rezultati slabši, mora biti ocena temu primerena.

Primer:

Ocena preko 20 točk je bila obrazložena s tem, da delavec sproti rešuje vse reklamacije in defekte. Na podlagi dane obrazložitve delavec ni upravičen do nikakršnega povišanja ocene, saj se sproti reševanje reklamacij od njega že vnaprej pričakuje.

Ocenjujemo rezultate dela in ne osebne lastnosti delavca

V preteklosti se je vse prevečkrat dogajalo, da smo ocenjevali osebne lastnosti delavca kot so: vestnost, strokovnost, marljivost, odnos do dela in še kaj. S to prakso je treba prenehati in oceniti le rezultate dela delavca, ne glede na to, kako je določeno delo opravil.

Primer:

Starejšim delavcem je bila dana nadpovprečna ocena zato, ker ocenjevalci niso hoteli dati slabe ocene delavcu, ki že dolgo dela v naši delovni organizaciji. Tak odnos ocenjevalcev podira sistem ocenjevanja, ki zahteva, da se pri ocenjevanju primerjajo normalno pričakovani rezultati z doseženimi in nič drugega. Torej tudi ne starostne razlike med delavci. Na oceno tudi ne sme vplivati delovna doba delavca ali delovna doba v Alpini.

(Nadaljevanje na 17. strani)

Franc Jereb je odšel

Odšel je mirno, kot je živel.

Tudi sodelavci ga poznamo takega: mirnega, previdnega, pri delu vestnega.

Ko je po vojni prišel iz koncentracijskega taborišča se je najprej zaposlil v gozdu, kasneje to je leta 1947 pa je bil že v Alpini. Najprej se je učil ubiranja v Čevljarski šoli, kasneje pa je delal v petarni, na lepljenju, izkopenanju in odpravi defektov. Sodelavci se spominjajo, da je vedno delal najtežja dela.

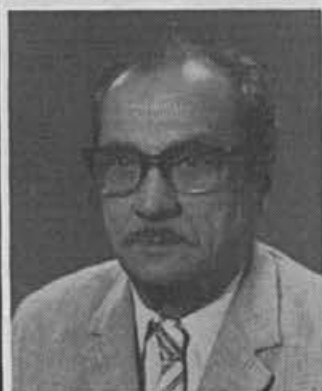
Kot priučen delavec je leta 1955 opravil še tečaj in izpit za kvalificiranega čevljarja, kar mu je omogočilo opravljanje še bolj zahtevnih del.

Vseskozi je bil že nekoliko bolehen in delovna bremena so prav gotovo nosila svoje posledice. Vendar ni nikoli kritiziral ali jedikoval. Na delo je prihajal točno, ali pravzaprav še zelo zgodaj zjutraj.

Še za časa občine v Žireh je bil aktiven tudi v Občinski skupščini Žiri, ker so ljudje cenili njegovo poštenost, mirnost in razsodnost.

Leta 1970 se je upokojil in od tedaj smo ga videli le poredkoma, vendar je ostal v mislih sodelavcev res pravi delavec, ki se zna žrtvovati, ne da bi ob tem obremenjeval druge.

Brunu Mazziniju

Poslovali smo se od enega vidnejših žirovskih povojnih družbenopolitičnih delavcev Bruna Mazzinija.

Pravi proletarec, zagnan in discipliniran, se je po vojni vključil v žirovsko družbeno življenje. Bil je tajnik krajevnega ljudskega odbora Žiri, leta 1952 pa se je zaposlil v Alpini.

Dolga leta je bil kot visokokvalificiran delavec mojster v tedaj razvijajoči se težki montaži, kasneje pa do upokojitve prav tako mojster v finišu.

Vseskozi smo ga poznali kot umirjenega, zadržanega, toda doslednega in prizadevnega delavca in človeka, ki je znal zastaviti dobro in odločno besedo za sodelavca, tako na delavskem svetu, v sindikatu, zvezi komunistov.

Leta in leta je bil sindikalni funkcionar, tako v tovarni, kakor tudi v občinskem sindikalnem svetu v Žireh in v Logatcu.

Delal je tudi v balinarskem društvu, telovadnem in gasilskem društvu.

Ob koncu zaposlitve je bil več let praporščak osnovne organizacije sindikata Alpine, kar kaže na zaupanje članstva v njegovo proletarsko zavest.

Delo v tovarni in njegovo družbenopolitično dejavnost je znala ceniti tudi širša družba, saj je prejel tudi red dela s srebrnim vencem in tudi priznanje občinskega sindikalnega sveta.

Leta 1973 se je upokojil. Od tedaj smo ga videli redkeje, vendar nastaja z njegovim odhodom vrzel, kajti izgubili smo dobrega tovariša.

Važno je da vemo

Važno je da vemo

Važno je da vemo

(Nadaljevanje s 16. strani)

Vse to je namreč zajeto v osebnih dohodkih v obliki miumlega dela in dodatki na stalnost, nikakor pa tega ne smemo upoštevati pri oceni delovne uspešnosti.

Ločiti je treba plačilno skupino od ocene delovne uspešnosti

Prekiniti je treba z dosedanjno prakso, da se je z oceno blažilo nezadovoljstvo delavca zaradi prenizke skupine. Če hočemo, da bo ocenjevanje imelo pomen, kakršen mu je dan, moramo problem prenizke skupine reševati po drugi poti. Tega naj se zavedajo vsi ocenjevalci in od tega odstopanja ne bomo smeli dovoliti.

Doseči je treba normalno distribucijo ocen

Dosedanja raven ocen je bila okrog 20 točk, kar pomeni, da je bil za okrog 3 točke previsok, zato ga je treba spustiti na dejansko, to je poprečno osrednjo — okrog 15 točk. Po dosedanjih ocenah je bila večina delavcev nadpoprečnih. V prihodnje bi se morali ocenjevalci zavedati, da bo treba poseči tudi po negativnih ocenah in upoštevati naravni zakon, da je približno enako nadpoprečnih in poprečnih ljudi in seveda zato tudi rezultatov njihovega dela.

Upoštevati je treba le delovni rezultat, ne pa še enkrat zahtevnosti dela

Navedeno se nanaša predvsem na vodje, saj je doslej veljalo skoraj kot pravilo, da nižja plačilna skupina pomeni tudi višjo oceno delovne uspešnosti. Pri ocenjevanju v bodoče se je treba zavedati, da je njihov delovni prispevek zaradi večje zahtevnosti dela večji, vendar je to povsem normalno in vnaprej pričakovano. Zopet opozarjam ocenjevalce, da se pri tem držijo primerjave pričakovano-realizirano.

Upoštevati moramo le rezultate dela za določeno obdobje

Oceno je potrebno pregledovati vsak mesec. Veljati pa mora samo za čas, za katerega je bila dana, to pomeni, da se mora komisija sestati takoj, ko ugotovimo da se je spremenila količina, kvaliteta ali gospodarnost dela posameznika. Ta problem se pojavlja predvsem takrat, kadar bi bilo treba oceno znižati.

Primer:

Nedopustno je, da visoka ocena, ki je utemeljena z večjim obsegom dela zaradi priprav na poslovodsko konferenco, traja štiri mesece, od tega še tri mesece po konferenci.

Ocenjevalce naj opozorim še na nekatere napake, ki so se v preteklosti pojavljale pri ocenjevanju in ki so razvidne iz obrazložitve ocen nad 20 točk.

Primer:

— komisija smatra, da so ocene pravilne

— višja ocena zaradi povečanja dela

— višja ocena zaradi izredne prizadevnosti delavca

Navedene obrazložitve so premalo oziroma nič konkretne. V obrazložitvi bi bilo treba točno napisati, kaj je delavec izrednega napravil v določenem obdobju oziroma kaj točno predstavlja povečanje dela. Ob tem je treba pripomniti, da je povečanje lahko samo začasno — če je sprememba trajna, bi se morali praviloma odraziti v analitični oceni dela oziroma naloge ali pa v spremembi organizacije delovnega opravila.

Primer:

— ocena 20–24 točk zaradi ostrejših predpisov, ki se tudi hitro urejajo.

V obeh primerih gre za povečan obseg dela (prvi primer pa tudi ni dovolj konkreten). Največje možno število točk za količino opravljenega dela je 9. V primeru, da sta ostala dva kriterija poprečno (5 točk) delavec ne more dobiti več kot 19 točk, zato navedene ocene niso bile upravičene. Primer kaže na nujnost, da se ocena prikazuje po vsakem kriteriju posebej.

Primer:

— višja ocena zaradi večje odgovornosti pri delu

Povsem neupravičena utemeljitev, ker je odgovornost eden od elementov analitične ocene, ne pa ocena delovne uspešnosti — pomeni, da komisija ne more odločiti o tem, ali se je spremenila odgovornost, ker lahko o tem odloča samo delavski svet TOZD ali DSSS. Komisija lahko oceni le rezultate dela delavca in jih primerja tistimi, ki se na določenem delovnem mestu normalno pričakujejo.

Primer:

— višja ocena zaradi dobrih rezultatov poslovanja

Neupravičena utemeljitev, ker o rezultatih poslovanja lahko govorimo na ravni TOZD ali DO, ne pa pri ocenjevanju dela delavca.

Primer:

— višja ocena zaradi uvedbe dveh izmen

Izmensko delo in element količine, kvalitete dela ali gospodarnosti delavca, zato je navedena utemeljitev brez vsake osnove.

Iz navedenih primerov je razvidno, da se pri oceni rezultatov dela delavca ocenjuje še vse kaj drugega kot pa samo količina in kvaliteta opravljenega dela delavca ter njegove gospodarnosti. Skupna komi-

sija za delitev sredstev za OD, ki bo ocene v bodoče kontrolirala, bo take utemeljitve zavračala. Sprejete bodo samo tiste utemeljitve, ki bodo dokazane z natančnimi dejstvi.

Ker so opisi stopenj za količino, kvaliteto in gospodarnost v naših aktih zapisani le okvirno, je potrebno ocenjevalcem v pomoč dati nekatere možne elemente, oziroma cilje po katerih naj bi ugotavljali uspešnost posameznega delavca.

Količina dela

— primerjava pričakovane obsega dela z doseženim obsegom

— spretnost in hitrost dela oziroma intenzivnost dela

Kvaliteta dela

— pogostost in narava napak pri delu

— natančnost izpolnjevanja nalog, razumljivost in preglednost opravljenega dela

— spretnost in ustreznost podatkov za poslovne odločitve

— skladnost nabave materiala s planom nabave in proizvodnjo

— pravočasnost izločanja nekakovostnih surovin in proizvodov iz proizvodnje ali prometa

— varnost delovnega procesa

— uspešnost uvajanja novih delavcev in tehnologije

— tekoče zbiranje, urejanje, obdelovanje in poročanje o finančno knjigovodskih podatkih in obračunih

— samostojnost in ustvarjalnost pri delu in odločitvah

— pogostost zastojev v proizvodnji

— izpolnjevanje nalog in sklepov samoupravnih organov

— ustreznost organizacijskih rešitev

Gospodarnost

— izkoristek delovnega časa delavca

— zmanjševanje stroškov v proizvodnji

— zniževanje stroškov nabave surovin, repromateriala, vzdrževalnih materialov

— optimalizacija zalog (čimbolj ustrezne zaloge, da delo lahko teče, hkrati pa sredstva ne ležijo)

— zmanjševanje reklamacij

— doseganje ugodnih cen in prodajnih pogojev

— zmanjševanje zalog gotovih izdelkov

— zmanjševanje zastojev v proizvodnji zaradi okvar

— doseganje kolikor mogoče gospodarnega (optimalnega) obračanja denarnih sredstev

— izboljšanje delovnih pogojev in zmanjšanje števila nesreč

— zmanjšanje zamud na delo, neopravičenih izhodov

Poleg naštetih elementov so seveda možni še drugi, vsak pa pride v poštev samo za določeno skupino delavcev.

Ob koncu naj poudarim, da realnost ocen sloni tako na predlagateljih (vodja TOZD, sektorjev) kot tudi na komisijah, ki ocene sprejemajo. Ocenjevanje je izredno občutljivo vprašanje, ki lahko povzroči veliko slabe volje, zato je nujno, da so predlagatelji in komisije pri svojem delu pošteni, nepristranski in kritični. Na vodjih sloni tudi odgovornost za višino predlagane poprečne ocene v tozdu, sektorju ali oddelku, ki ne bi smela odstopati od poprečja toliko kot doslej.

Srečko Erznožnik

Tudi omare je treba pregledati

To je naš kraj ● To je

Na občnem zboru DPD Svoboda govori predsednik KK SZDL Peter Naglič

S proslave ob kulturnem prazniku

Na avtobusih se ni še vedno nič izboljšalo

»Že od otroških let sem imel veselje za tehniko in za stroje«, pripoveduje Polde Malovrh (Malovrhov z Dobračeve). »Menda sem to povzel po očetu, ki je imel vedno veliko veselja kaj napraviti.«

Tako fant ni imel težav z odločitvijo: odšel je v Ljubljano, na Aškerčevo, na Tehniško srednjo šolo.

Postal je strojni tehnik in leta 1951 je, kajpak z dekretom, odšel v Litoštroj, v razvoj.

»Dobil sem dobro mesto v konstrukciji turbin.

Od tedaj je minilo 29 let in poleg konstruiranja sem se v projektivi lotil še drugih zahtevnih poslov.«

Sodeloval je pri zahtevnih projektih v Indiji, Keniji, Franciji, Avstraliji, Novi Zelandiji. Pač posod tam, kjer se je uveljavljal tudi sam Litoštroj.

Njegovo sodelovanje v teh projektih je bilo predvsem v izdelavi kompletne ponudbe, oziroma investicijskem in izvedbenem programu hidrocentral v teh državah.

Seveda za tako delo se je bilo treba tudi strokovno izpopolnjevati. Zbrala se

je skupina sodelavcev in napravili so še prvo stopnjo strojne fakultete. Seveda pa vse to še ni dovolj. Človek veliko pridobi z delom, marsikaj pa na seminarju ali strokovnem posvetu, pa tudi kakšen jezik se je potrebno naučiti.

»Imel sem srečo«, pravi, »da sem začel sodelovati pri novem tipu reverzibilnih turbin, ki bolje izkoriščajo energijo; posebno je to pomembno ob konicah, ko je treba več energije.

Taka elektrarna z močjo 8 megovatov je nekako poskusno delovala v Mostah.

Kaj ste pa še delale v Jugoslaviji?

»Moram reči, da je moje življenjsko delo hidroelektrarna Piva v Črni Gori, kjer sem delal več let. Ne vem, kako bi razložil občutek, ko ogromna hidroelektrarna z 200 metrov visokim jezom in 250 milijardno vrednostjo po 4–5 letih začne delovati in hkrati veš, da je to odvisno prav od tebe.«

Zamislil se, zares se velja vprašati kakšna veljanska odgovornost je to!

»Tudi odprtja Pive se spominjam. To je bilo nepozabno doživetje. No lahko povem, da me v Črni Gori, kadar tja pridem, izredno pristržno sprejemajo in odprta so mi vsa vrata.«

Komaj iztisnem, da je orden dela z zlatim vencem tudi zahvala družbe za njegovo prizadevanje.

Tako kramljamo, žena ki je tudi rojakinja, poma-ga. S strokovnjakom, ki mu je prof. Albert Struna še vedno vzor. Projektantom in poslovnim človekom, ki se je nekdaj v hudem snegu peš prebijal preko Logatca v Ljubljano, danes pa njegova življenjska moč in znanje daje energijo tudi nam.

Tekst: Nejko Podobnik
Foto: Brigita Grošelj

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Svet krajevne skupnosti pred pomembno odločitvijo

Sredi februarja se je sestal svet Krajevne skupnosti. Med drugim so razpravljali tudi o stabilizacijskih prizadevanjih, ki se nanašajo samo na delovne organizacije, temveč tudi na dejavnosti v kraju. Ugotovili so, da bo treba tudi že sestavljen finančni načrt uskladiti z resolucijo.

Razprava je tekla tudi o gradnji telefonskega omrežja za katero je na področju Žirov veliko zanimanje pa tudi potreba. Naloga tega odbora v katerem so Franc Kavčič iz Stare vasi, Edi Kavčič iz Žirov, Nove vasi, Marjan Bogataj, Milan Treven, Martin Kopač in Jože Frelj iz Stare vasi, Rajko Kavčič iz Žirov, Janez Kopač z Dobračeve in Milan Starman iz Ljubljane.

Svet je odobril tudi 80.000 din za vodstvo in tehnično dokumentacijo za gradnjo telefonske mreže.

V nadaljevanju je beseda tekla tudi o finančnem načrtu za leto 1980. Potrebni bo še več sprememb, zato bodo na prihodnji seji o popravljenem predlogu ponovno razpravljali.

V zvezi z vlogo TOZD MIGE Skofja Loka glede organiziranja nove prodajalne mesnih izdelkov v Žireh, je svet sklenil, da se ne odobri ustanovitev prodajalne v privatnih hišah, temveč naj iščejo svoje prostore v bodoči blagovnici. Kar pa zadeva preskrbo, ki res ni posebno dobra, pa je lahko bolje organizirati prav ta delovna organizacija.

Svet je razpravljal tudi o delovnem osnutku pogodbe o upravljanju določenih komunalnih dejavnosti na področju KS Žiri, ki naj bi jih prevzel Remont gradnja Žiri. Gre predvsem za organiziranje odvoza in deponiranja odpadkov ter opravljanje pogrebnih storitev in vzdrževanje pokopališča. Mnenje sveta je bilo, da bi bilo edino pametno, da bi Remont prevzel tudi ostale komunalne dejavnosti, vendar ta delovna organizacija tega zaenkrat še ne zmore. Glede sredstev in pobiranja prispevkov občanov ter koriščenja teh sredstev pa se bo Remont Gradnje moral posvetovati s svetom KS.

Dolgo časa že govorimo o gradnji blagovnice in restavracije. Tokrat je bilo ugotovljeno, da veletrgovina Loka ni posebno zainteresirana za gradnjo, sploh pa ne za restavracijo. Vzrok je verjetno tudi v tem, da se ta delovna organizacija loteva več investicij hkrati. Ponujajo sicer možnost, da bi Žirovci sami to zgradili, pozneje pa bi TOZD Jelen Veletrgovina Loka, obrat prevzel v najem.

Kaže, da je Nama bolj zainteresirana za gradnjo blagovnice in z restavracijo vred. Svet je sklenil, da bi se torej kazalo najprej pogovoriti z Namo, da bi bilo to organizirano tako kot je v Cerknem, šele če to ne bo uspelo, bi se pogovarjali z Loko.

Spregovorili so tudi o srednjeročnem programu in elementih za izdelavo srednjeročnega programa. Ugotovili so nekatere možne vire za uresničitev, sedaj pa je na nas, da se s temi dejavniki pogovarjamo tudi osebno, ne le da pošiljamo ponudbe.

Se mogoče nekaj besed o financiranju delovanja žirovske radijske postaje: predračun v višini 700.000 din je v celoti realen, težava pa je v tem, da delovne organizacije po že podpisanem sporazumu zaradi omejitvenih ukrepov iz sklada skupne porabe, ne morejo kriti celotnih potreb. Dogovorjeno je bilo, da naj bi manjkajočih 240.000 din nekako krili iz drugih sredstev krajevne skupnosti.

Nejko Podobnik

Kako tekmujejo košarkarji

Če zanemarimo vrhunska zvezna tekmovanja in se omejimo na ostala tekmovanja, naj omenim novo II. ligo zahod, ki bi predstavljala ekipe Hrvatske in Slovenije in bi poleg hrvatskih ekip nastopilo še 5 slovenskih ekip. Poleg znanih predstavnikov Ilirije in Ježice mora dati slovenska super liga še tri predstavnike.

Alpina ima največ možnosti za uvrstitev, saj po novem delu vodi brez poraza. Mariborčani se sicer ne morejo sprijazniti z odločitvijo. Tekmovalne komisije, ki ni dopustila nešportne zmage Marlesu, vendar najbrž sprememb ne more več biti. Ker obstoja možnost, da se v imenu stabilizacije obdržijo tekmovanja na enakem sistemu, kot je trenutno danes (čeprav je tekmovanje sedaj dražje!), bi potem le prvo mesto vodilo v zvezno tekmovanje.

Mariborski Marles ima velike ambicije in v drugem kolu imajo priložnost, da v Žireh izenačijo rezultat in si zagotovijo tretjo odločilno tekmo. Najnovejši kandidat za tretje mesto je Pomurje iz Murske Sobotice, ki pa tudi gostuje v Žireh in ima za naslov prvaka že manjše možnosti, saj ima tudi poraz z Marlesom v Mariboru. Za Žirovke sta ti dve tekmi zelo pomembni in v primeru, da obkraj zmagajo, si lahko privoščijo tudi kakšen spodrselj, ki ni predviden. Prav lahko se zgodi, da ob »slabem«

dnevu izgube kakšno tekmo, ki pa v slučaju zmage med neposrednim tekmečem Marlesom, ne bo vplivala na osvojitve naslova republiških prvakinj. Bili so časi, ko na to nihče v Žireh niti pomisliti ni mogel brez tveganja, da bo veljal za pretiranega optimista. Doslej je ekipa vedno nastopala kombinirano z igralkami iz Skofje Loke in Jesenic, letošnja sezona pa je prva, ko se uspeh ponuja samim domačinkam. In čeprav so v poprečju zelo nizka ekipa, je zelo verjetno, da bodo uspeli prav v letošnji sezoni, ko je problemov z igral-skim kadrom veliko več, kot v prejšnjih letih.

Uspeh mlade ekipe je vplival tudi na seznam perspektivnih igralk, ki ga je objavila KS. Tako imajo Žiri v perspektivi vrhunske športnice tri predstavnice, mladinka Polona Kolenc, kadetinja Vanda Trček in pionirka Sonja Poljanšek.

Za primer naj navedem, da ima Iskra – Olimpija v seznamu uvrščene prav tako tri igralke. Ker je trener kadetske reprezentance, je razumljivo, da ima Marles tudi največ predstavnic (6), saj vsak najbolj pozna svoje igralke.

Razmere za Žirovke se bodo verjetno še izboljšale letos, ko bo pomočnik trenerja republiške selekcije Meta Oblak, kar je prav gotovo novo priznanje kakovosti žirovske ženske košarke.

Miha Bogataj

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

SANACIJSKI PROGRAM DPD »SVOBODA« ŽIRI

1. Potrebno je razčistiti vsebinsko dejavnost DPD »SVOBODA«.

Predlagamo, da pod društvo spadajo naslednje dejavnosti:

- Kino sekcija, ki jo je treba urediti in nabaviti najsoodnejšo tehnično opremo.
- Obuditi likovno sekcijo.
- Obuditi dramsko sekcijo.
- Obuditi mladinsko glasbeno sekcijo.
- Iskati možnosti za folklorno dejavnost.

Osnovna šola daje svoje prostore za vaje na razpolago brezplačno.

2. Razmisliti je potrebno, katere dejavnosti je potrebno na novo vključiti v DPD »SVOBODA«. Komisija predlaga, da se ustanovi ženski pevski zbor, ki bi v Žireh lahko deloval kvalitetno, glede na glasovni potencial. Zbor naj bi nosil ime DPD »SVOBODA«, poiskal pa bi si lahko tudi pokrovitelja, katerega ime bi bilo npr. vidno na uniformah, ki bi jih pevke verjetno imele.

Do mešanega pevskega zbora je potreben potem samo še korak. Glede imena predlaga komisija isti način kot pri ženskem pevskem zboru.

3. Društva, ki so našla svoja imena in pokrovitelje izven DPD »Svoboda«, je treba pustiti tako kot so. Visoka finančna sredstva, ki jih npr. Alpina prispeva za godbeno-pevsko društvo so zagotovljena le v primeru, da sekcija nosi njihovo ime. Zakaj bi torej siromašno kulturo osiromašili še za ta znatna sredstva, zlasti če je s spremembo vprašljiva nadaljna aktivnost društva?

Potrebno pa je ustvariti stalno koordinacijsko vez med temi društvi in DPD »SVOBODA«. Avtomatično naj bi predsedniki društev bili člani IO DPD »SVOBODA«.

4. Delovna komisija dalje predlaga KuS, da v letu 1980 namesti človeka, ki bo imel čas ukvarjati se s kulturno animacijo v okviru občine Škofja Loka, predvsem z animacijo amaterske kulture v obeh dolinah in njenih centrih Žireh in Zelenikih. Komisija utemeljuje ta predlog z naslednjim: Prebivalci obeh dolin so slabši potrošniki škofjeloške kulture (muzej, spomeniško varstvo)

za kar pa gre večino sredstev KUS. Komisija zato meni, da je potrebno toliko bolj podpreti tisto obliko kulture, ki je prebivalcem dolin najbližja in v kateri tudi sami aktivno sodelujejo. Vsekakor spada sem ustrezno vodenje teh ljudi (animacija). Zato predlagamo, da KUS za potrebe obeh dolin, pa tudi centra, zaposli kulturnega animatorja, ki bi med drugim skrbel tudi za proslave in prireditve na občinskih nivojih.

Komisija predlaga za to delovno mesto tov. Miha Naglič, diplomiranega filozofa, ki se je na tem področju izkazal z visokim smislom za ljudsko-prosvetno delo, zlasti v smislu dviga kvalitete, kar mora biti nedvomno naš skupni smoter.

5. Komisija je razčistila vprašanje gospodarja in čiščenja prostorov DPD »SVOBODA«. Hišnik je zasedel hišniško stanovanje s tem pa tudi dolžnost, da s stanovanjem prevzame tudi hišništvo in čiščenje prostorov. Obema bo potrebno zagotoviti primeren honorar, ki bi se moral pokrivati iz dohodkov za najemnino in kino sekcije.

6. Čimprej je potrebno urediti vprašanje lastništva in adaptacije med DPD »SVOBODA« in KGZ »SORA« Žiri za naslednje prostore:

- velika dvorana z odrom, avlo, garderobami in sanitarijami
- mala dvorana s teraso
- knjižnica v sklopu terase in male dvorane z možnostjo čitalnice
- vse tri garderobe in sanitarije ob odru
- novopridobljeni prostori nad odrom
- kabina za kinoprojekcijo.

Delovna komisija je zato sprejela naslednji

SKLEP:

- Lastnik omenjenih prostorov naj ostane KGZ »SORA« Žiri tudi vnaprej.
- KGZ »SORA« Žiri naj DPD »SVOBODA« ne zaračunava najemnin tudi vnaprej.
- V primeru adaptacije se s KGZ »SORA« Žiri sklene pogodbo o vlaganju v tuja sredstva s trajno uporabo prostorov DPD »SVOBODA«.

7. Nujno je potrebno kadrovsko ojačati DPD »SVOBODA«. Vedno znova se vračamo k imenu predsednika. Poiskati ga bomo morali skupno, če bo potrebno tudi preko KK SZDL. Predsednik naj bi bil v začetni fazi predvsem gospodar in organizator, ker bo moral reševati največ taka vprašanja. Ne moremo se več zadovoljiti s formalnim predstvom, zato ga bo potrebno iskati toliko časa, da najdemo pravega.

8. Nujna je adaptacija dvorane s soprostori. Komisija je sprejela naslednje predloge o pridobitvi sredstev:

A. KS Žiri združuje sredstva delovnih organizacij za več namenov.

0,60 % bruto OD za odkup zemljišč, obstoječih stavb ter za pridobitev potrebne dokumentacije za gradnjo družbeno pomembnih objektov. Komisija predlaga, da se v naslednjem planskem obdobju 1981-1985 omenjena sredstva (0,60 %) namenijo za adaptacijo DPD »SVOBODA«. Komisija meni, da dodatne obremenitve gospodarstva niso smotrne, predlaga le preusmeritev namena določenih združujočih se sredstev. Odstotek, ki se zbira za komunalo ne bi okrnjevali, zaradi pereče problematike kanalizacije. Časovno omejitve in pričetek združevanja sredstev za DPD »SVOBODA« naj postavi svet in skupščina KS.

B. Kulturna skupnost občine razpolaga z znatnimi sredstvi, katerih del mora biti namenjen tudi za adaptacijo domov. Ogromna sredstva, ki jih žirovske delovne organizacije odvajajo za potrebe kulture, se morajo v večji meri vračati nazaj v Žiri. To bo potrebno zahtevati, če ne drugače tudi s pritiskom s strani KK SZDL. Širši prostor občine se dokaj pogosto poslužuje dobrin žirovskih kulturnih društev, zato bi očitki lokalizma ob takih zahtevah ne bili upravičeni.

Organi KUS naj zato v planskem obdobju 1981-1985 določijo višino sredstev v dogovoru s KK SZDL za adaptacijo DPD »SVOBODA«. ZKO pa naj izdatneje podpre amatersko kulturno dejavnost v Žireh in vključi v svoj program tudi nove dejavnosti, ko bodo te pričele s svojim delom.

9. Čimprej je potrebno naročiti pri določenih projektantski organizaciji projekte za celotno adaptacijo dvorane in soprostorov. Projekte naj financira KS iz omenjenih združenih sredstev.

10. O predlaganih rešitvah naj odloči KK SZDL skupno s svetom in skupščino KS. Komisija za planiranje 1981-1985 pa naj v krajevni plan ob-

vezno vnese tudi sanacijo (adaptacijo) DPD »SVOBODA«.

11. Delovna komisija v omenjeni sestavi bedi nad izvedbo sanacijskega programa DPD »SVOBODA« do postavitve novega vodstva DPD »SVOBODA«. Istočasno komisija pooblašča hišnika, da do postavitve novega vodstva DPD »SVOBODA« rešuje vsa tekoča vprašanja društva.

Komisija za sanacijo

Dopisujte
v glasilo

DAROVALI SO ZA
MRLIŠKO VEŽICO

300 din Janko Jurca
ob smrti tete na Javorču;

600 din. - družini
Pavleta in Marjana, Bogataj, ob smrti Ane Strlič;

300 din, Janko Habjan, ob smrti Ane Strlič;

Še popravek iz prejšnje številke:

Napačen priimek: NE
ŽAKELJ JANEZ -
TEMVEČ KOKELJ JA'
NEZ

»DELO - ŽIVLJENJE«
je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Stara vas 23, n.sol.o., ki ima v svoji sestavi TOZD Obutev Žiri, TOZD Obutev Gorenja vas, TOZD Plastika ŽIRI, TOZD Prodaja Žiri in Delovno skupnost skupnih služb. Ureja ga uredniški odbor: Stane Čar, Anton Eniko, Srečko Erznožnik, Marija Kastelec, Tončka Oblak, Marta Pivk, Anuška Kavčič - tehnični urednik, Neško Podobnik - odgovorni urednik. Izhaja mesečno, naklada 1800 izvodov. Fotografije: Brigita Grošelj. Tisk KT Gorenjski tisk, Kranj